

928

44

n-48



ՆՈՐ ԸՆԹԱՑՔ

ԳԱՂՂԻՆՐԵՆԷ Ի ՀԱՅ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ



2010

425. ⁴⁴ 0-48
144-ՈՍ ՆՈՐ ԸՆԹԱՑՔ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

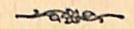
Ե Ի

ՓՈՒՐ ԲԱՌԱՐԱՆՈՎ ՀԱՆԴԵՐՁ



Ի Պ Է Տ Ս

ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԻՆՔՆԸՆՏԵԼ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

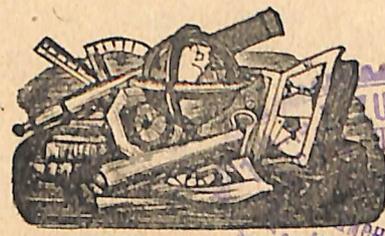


ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ

1004
16499

معارف نظارت جلیله سنک ۸۴۰ نومروى رخصتنامه سبله طبع اولمشدر



2002

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Публичная Библиотека
/31-1922
ՄՅԱՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
МОНА. МЯСНИКОВА

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՏ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՍԵՓԱՑ ԳԱՎԱՅԵԱՆ

1889

Յ Ա Ռ Ա Զ Ա Բ Ա Ն

ի վարժարանս մեր Գաղղիերէնէն ի Հայ թարգմանոթեան
նորընծայ աշակերտաց յարմար դասագրքի մ'անհրաժեշտ
պետքն ի վաղուց անտի զգալով՝ խորհեցայ պատրաստել
այնպիսի դիտողուց ընթացք մ'որ կարենայ թէ՛ անփորձ
ոռասնորաց անհոռն դժուարութիւններն ի կարճ ժամանակի
հարթել և թէ Արգոյ Ռոտոցաց աներոյ աշխատանքը կեր-
պիս իմն թնթեցունել :

Մոյն զգալի թերին շուստնոյ ներկայ ընթացքը, բաժ-
նուած է ի հինգ մասունս :

Առաջնոյն մէջ աշակերտք պիտի գտնեն Գաղղիերէնէն ի
Հայ թարգմանոթեան մէջ իրենց սուսջին քայլերը դիտա-
ցունոյ մերթ կարճ և մերթ երկայն սուսցոածներ ու վկայեր,
որոց իորարանշարոյն մէջ պարտնակեալ բառերն իրենց նշա-
նակութեամբք հանդերձ, ՌԻՍԱՆՅԵԼԻ վերնագրոյ ներքեւ, դա-
սուն սկիզբը պատրաստ դրուած են. այնպէս զի աշակերտաց
կը մնայ, նախ՝ քաջ ի բերան ոռասնել այդ բառերն և ապա՝
ուշի ուշով ի հայ փոխել ԹԱՐԳՄԱՆՅԵԼԻ պարզ հաստուածներն
ու դիտիմաց մանրավիկներն :

Երկրորդէն աշակերտք պիտի սկսին ոռասնել Գաղղիերէն
չեզոռի քերականոթեան սոսի Ա. մասն Մասունք բաւի,
(Parties du discours), ի դիտութիւն յաջորդ դասուց :
Գալով քերականոթեան Բ. մասին, այն է՝ Համաձայնեռ-
թեան, (Syntaxe), այս մասը դորս թողած եմ. քանզի
նախ՝ նպատակս դորս է, երկրորդ՝ փորձով համոզուած եմ

Թե, Գաղղիերէն չեզոռի բազմակնձիոն քերականութեան հոգին կազմող սոյն դժուարին մասն, այսոտ եւ եթ Վախճանաւ յօրինեալ դասագրքի մ' ուսողանելը, չըսեմ անկարելի, այլ անբարակիւ, հետեւաբար եւ սյահանջելն աններելի է: Հարկ է որ Մեծ. Ռուտցիք, ինչպէս յայտնի է, այսպիսի կարեւոր չեզոռի մը քերականութեան ո՛չ մի, այլ եւ երկու մասերն ընդարձակ քերականութեանց միայնն ստանձինն եւ մանրամասնաբար առանդեն աշակերտաց:

Երրորդ մասին մեջ աշակերտք ունին ի թարգմանել, իրենց հոգին ազնուացողնոյ եւ միտքը մշակող մանկական ոտանաւոր հաստուածներ, բարոյական վեպեր եւ իրագիտական հրահանգիչ դասեր, որոց իրարարանչարոյն մեջ գտնուած բառից ձգգրիտ նշանակութիւններն ի վախճանի ցուցուած են:

Չորրորդին մեջ կը գտնուին այլ եւ այլ ընտիր պատմութիւններ եւ արտեսագիտական ու ուսումնական օգտակար դասեր, իրենց անծանօթ բառից պէս պէս նշանակութեամբք եւ խրթին մասանց մեկնաբանութեամբք:

Իսկ հինգերորդ մասն, է գեղեցիկ հասարածոյ մը, գաղղիացի ակնաւոր մատենագրաց գողտր երկերէն խեւածօք քաղեալ, ոտանաւոր եւ արձակ երկերիորիւ շափ գեղեցկահիւս հատուածներով չի. իրարարանչար մատենագրին կենսագրական հակիրճ տեղեկութեամբք հանդերձ, ի գիտութիւն Հայկազն ուսանողաց: Միայն սոյն վերջին մասին մեջ այլեւս չեմ դրած դասուն մեջ պարտունակեալ անծանօթ բառից նշանակութիւններն, այլ ստիպած եմ զաշակերտս, որ գործոյս կից համարօտ Բարարանին (Lexique) մեջ նային եւ տակաւ վարժին:

Գործոյս վերայ մտքը գաղղիար մը տարտ համար, սոյն որոզն տեղեկութիւնները բառական կը համարիմ: Զայս եւս պարտիմ սուշ աստուծօր թե, այս ընթացից հետեւողաց աշխատութիւնն եւ ժամանակն սոյն ատեն միայն կ'արդիւնաւորին, մինչ որչի մտօք պատրաստեն զիրարարանչար դաս:

Այսոտ, յոռամ թե ասացիկայ գործս խոր ակամայ թերութեանց հակասակ, արդիւնքը զոր կ'ակնկալեմ, յստաջ բերելով՝ Արգոյ Վերաստեսաց եւ Ռուտցաց ընդունելութեան կ'արժանանայ: Այսպէս եւ ես քաջաշերտուած եւ դիտմանս ու նպատակիս գլխովին հասած, կը ձեռնարկեմ նսեւ նորանոր կարեւոր գործոց, յօգուտ եւ ի յստաջարիմութիւն Հայ մանկտոյն:

Քաղկեդոն

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ



ՆՈՐ ԸՆԹԱՑՔ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Մ Ա Ս Ն Ա.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՔ

Դ Ա Ս Ա.

Ուսանելի

Le (իւ), (ը. ն.) եւ-իւ. աբ-իւ, բառից յօդն է (1). — Bon, աբ-իւ, bonne, էէ-իւ, աղէկ. — Père, աբ. հայր. — La (ը. ն.) եւ-է: էէ. բառից յօդն է. — Mère, էէ. մայր. — Est (être բայէն), է: — Frère, աբ. եղբայր. — Sœur, էէ. քոյր. — Mon, աբ. ma, էէ. իմ. — Et, է: — Un, աբ. une, էէ. մի, մէկ, մը. — Ton, աբ. ta, էէ. քու. — A (avoir բայէն), ունի. — Livre, աբ. գիրք. — Plume, էէ. գրիչ. — Petit, աբ. petite, էէ. փոքր, սրտի. — Grand, աբ. grande, էէ. մեծ:

Թարգմանելի

Le bon père, la bonne mère. — Le père est bon, la mère est bonne. — Le bon frère, la bonne sœur. — Le frère est bon, la sœur est bonne. — Mon père, ma mère. — Mon bon père, ma bonne mère. — Mon

(1) Պէտք է զիտնալ որ Գաղղիերէն լեզուին մէջ ամէն բան անպատճառ կամ աբ-իւ (masculin) է, եւ կամ էէ-իւ (féminin). ինչպէս homme (մարդ), arbre (ծառ) եւ entendement (իմացութիւն, միտք) բառերն աբ-իւ, եւ femme (կին), maison (տուն) եւ justice (արդարութիւն) բառերն էէ-իւ են, եւայլն.

père est bon, ma mère est bonne. — Mon frère et ma sœur. — Mon bon frère et ma bonne sœur. — Mon frère est bon, ma sœur est bonne. — Un père, une mère, un frère, une sœur. — Un bon père, une bonne mère, un bon frère, une bonne sœur. — Un père est bon, une mère est bonne. — Mon père est un bon père, ma mère est une bonne mère. — Mon frère est un bon frère, ma sœur est une bonne sœur. — Mon père, ta mère. — Ton père a une bonne sœur. — Ta sœur a un bon père. — Le livre est bon. — La plume est bonne. — Ton livre est petit. — Ma plume est grande.

Գ Ս Ս Բ • (1)

Ուսանելի

J'ai (avoir բայէն), ունիմ : — Bureau, — գրասեղան : — Montre, էէ, ժամացոյց : — As-tu (avoir բայէն)? ունի՞ս : — Aussi, նաեւ, ալ : — Mais, սյլ, բայց : — Il, — ր. elle, էէ. նա : — Très, խիստ, յոյժ, շատ : — J'ai perdu (perdre բայէն), կորուսի, կորսնցուցի : — Canif, — ր. զմելին : — Avez-vous trouvé (Trouver բայէն)? գտա՞ք : — A acheté (acheter բայէն), գնեց : — Pour, վասն, համար : — As-tu vu (voir բայէն)? տեսա՞ք : — Jardin, — ր. պարտեզ : — Que, զոր : — Nous avons trouvé (trouver բայէն), գտանք : — Avez-vous perdu (perdre բայէն)? կորուսի՞ք, կորսնցուցի՞ք : — Où? ո՞ւր, ո՞ւրստի : — As-tu acheté (acheter բայէն)? գնեցի՞ք. (où as-tu acheté, ուստի՞ գնեցիք) : — Notre, մեր : — Cheval, — ր. ձի : — Votre, ձեր : — Oncle, — ր. հօրեղբայր, մօրեղբայր : — Nous avons vu (voir բայէն), տեսանք : — Enfant, — ր. եւ էէ. տղայ : — Ce, cet, — ր. cette, էէ. (2) սյս, սյդ, սյն :

(1) Ս. յս եւ յաջորդ դասուց մէջ, ի ստորեւ նշանակեալ քերականական մի բանի տարրական ամենակարեւոր կանոններն եւ ծանօթութիւնները դասատուն պարտի իւր աշակերտաց յառաջագոյն մեկին բանիւ մի մի բացատրել եւ ի ժամ դասախօսութեան իրենցմէ պահանջել անվրէպ :

(2) Ce, — ր. բաղաձայնով կամ հագագային հով սկսեալ բառից

Թարգմանելի

J'ai un petit bureau. — Ton bureau est grand. — Mon frère a une montre. — As-tu aussi une montre? — Ma montre est petite, mais elle est très-bonne. — J'ai perdu un canif. — Avez-vous trouvé mon canif? — Ma mère a acheté un canif pour ma sœur. — As-tu vu le jardin que mon père a acheté? — Nous avons trouvé un livre. — Avez-vous perdu un livre? — Où as-tu acheté ta plume? — Notre père a acheté un cheval. — Votre oncle a un bon cheval. — Nous avons vu le cheval que votre père a acheté. — Mon frère est un bon enfant. — Ce cheval est bon. — Ce jardin est grand. — Cet enfant est notre frère. — Cette plume est pour ma sœur. — Où avez-vous trouvé ce livre. — Votre petit frère est un bon enfant. — Cette montre est très-bonne.

Գ Ս Ս Գ •

Ուսանելի

Je pense (penser բայէն), կը մտածեմ : — Fils, — ր. որդի : — A écrit (écrire բայէն), գրեց : — Lettre, էէ. նամակ : — Tante, էէ. հօրաբայր, մօրաբայր : — A vendu (vendre բայէն), ծախեց : — Son, — ր. sa, էէ. իւր : — J'ai donné (donner բայէն), տուի : — Pense (penser բայէն), կը մտածէ : — Fille, էէ. աղջիկ : — J'ai prêté (prêter բայէն), փոխ տուի : — Avez-vous vendu (vendre բայէն)? ծախեցի՞ք : — Nous avons écrit (écrire բայէն), գրեցինք : — A reçu (recevoir բայէն), ընդունեցայ : — Nous avons donné (donner բայէն), տուինք : — As-tu prêté (prêter բայէն)? փոխ տուի՞ք :

առջեւ կը գործածուի . — Cet, — ր. ծայնաւորով կամ անծայն հովսկսեալ բառից առջեւ . — Cette, էէ. իզական բառից առջեւ . ինչպէս, Ce jardin (սա պարտեզ), cet homme (սա տղայ), cette femme (սա կին), եւ այլն :

Թարգմանելի

Je pense à mon frère et à ma sœur. — Mon fils a écrit une lettre à sa tante. — Mon oncle a vendu son cheval à mon frère. — J'ai donné mon canif à ma sœur. — Ma tante pense à son fils et à sa fille. Le fils de notre tante est très-bon. — J'ai prêté mon canif à votre sœur. — Avez-vous vendu votre jardin à mon oncle? — Nous avons écrit une grande lettre à notre père. — Ma tante a reçu cette lettre de sa fille. — J'ai prêté à ton frère le canif que j'ai reçu de mon oncle. — Nous avons donné une plume à cet enfant. — As-tu prêté ton livre à ce bon enfant? — Je pense à ce fils et à cette fille.

Դ Ս Ս Դ

Ուսանելի

Utile, *օգտակար* : — Juge, *դատաւոր* : — Prudent, *պրուդենտ*, *էջ. խոհեմ* : — Jeune, *եւ էջ. երիտասարդ* : — Soldat, *ղինուոր* : — Papier, *թուղթ* : — Fin, *բարակ* : — Palais, *պալատ* : — Magnifique, *չքեղ* : — Heureux, *հաջող*, *էջ. երջանիկ* : — Ris (—ի), *ճիծաղ* : — Immodéré, *անչափ, չափազանց* : — Mauvais, *մաւաւ*, *էջ. գէշ* : — Clair, *պարզ*, *էջ. յստակ* : — Ruisseau, *վտակ* : — Soulier, *մուճակ* : — Neuf, *նոր*, *էջ. նոր* : — Faible, *թուր*, *էջ. տկար* : — Roseau, *կղէզն* : — Beau, bel, *էջ. գեղեցիկ, աղուոր* : — Pays, *երկիր* : — Cheveu, *մազ* : — Blanc, *պարզ*, *էջ. սպիտակ, ճերմակ* : — Oiseau, *թռչուն* : — Filou, *գող* : — Adroit, *արագ*, *էջ. ճարտար* : — Triste, *գրեհ*, *էջ. անբախտ* : — Hibou, *հիւսն*, *էջ. բու* : — Trou, *խոր*.

(1) Այս երկրորդ բառերը ծայնաւորով կամ համր հով սկսեալ կիւսկանաց առջեւ կը գործածուի. *ինչպէս, Bel enfant, bel âge (հասակով), bel homme, փոխանակ ըսելու beau enfant, beau âge, beau me, եւայլն* :

ճակ, — Héros, *(հերոս)*, *դիւցազն* : — Invincible, *անհաղթելի* : — Précieux, *պրեցիւս*, *էջ. մեծազին, թանկագին* : — Bijou, *գոհար* : — Nouveau, nouvel, *(նոր) նոր*, *էջ. նոր* : — Frais, *թափաք* :

Թարգմանելի

Livres utiles(2). — Juges prudents. — Jeunes soldats. — Papiers fins. — Palais magnifiques. — Heureux pères. — Ris immodérés. — Mauvais enfants. — Clairs ruisseaux(3). — Souliers neufs. — Faibles roseaux. — Beaux pays. — Cheveux blancs. — Petits oiseaux. — Filous(4) adroits. — Tristes hiboux. — Grands trous. — Héros invincibles. — Précieux bijoux. — Nouveaux frais.

(1) Այս երկրորդ բառերը ծայնաւորով կամ համր հով սկսեալ գոյականաց առջեւ կը գործածուի. *ինչպէս, Un nouvel attentat (նոր յարձակում), nouvel habit (նոր շոր), փոխանակ ըսելու nouveau attentat եւ nouveau habit, եւայլն* :

(2) Բառի մը վերջը գտնուող *s* գիրը նոյն բառին յոգնակի (*գրեհ, շոր, շոր*) ըլլալը կը ցուցունէ. *ինչպէս, Livre, գիրք, livres, գիրքեր* : — Soulier, *մուճակ, souliers, մուճակներ, եւայլն* :

(3) Au, eau, eu եւ *օ* վերջաւորեալ բառերն յոգնակիի մէջ փոխանակ *s* ի, *x* կ'առնուն. *ինչպէս, Un tuyau, խողովակ մը, des tuyaux, խողովակներ* : — Un ruisseau, *վտակ մը, des ruisseaux, վտակներ* : — Un neveu, *եղբորորդի մը, des neveux, եղբորորդիներ, le vœu, իղձ, les vœux, իղձեր* : — Cheveu, *մազ, cheveux, մազեր* : — *Պէտք է գիտնալ սակայն, թէ Landau (լանդաու), եւ Blau (բլաու) բառից յոգնակին բացառութեամբ Landaus եւ Bleus կ'ըլլայ* :

(4) Ou վերջաւորեալ բառերն *s* ով յոգնակի կ'ըլլան. *ինչպէս, Un filou, քսակահատ մը, ճարտար գող մը, des filous, քսակահատներ, ճարտար գողեր* : — Un clou, *des clous, գամեր* : — Un verrou, *պարզունակ մը, des verrous, պարզունակներ* : — *Սակայն պէտք է գիտնալ որ, Bijou (բիւյու), Caillou (կայծքար), Chou (չու), Genou (ճոյն), Hibou (հիւսն), Joujou (յոյոյ) եւ Pou (բու) բառերն յոգնակիի մէջ բացառութեամբ x կ'առնուն* :

Դ Ս Ս Ե .

Ուսանելի

Homme, -ր. մարդ : — Jardinier, -ր. պարտիզպան : — Femme, էգ. կին : — Jardinière, էգ. պարտիզպանուհի : — Voisin, -ր. դրացի : — Riche, -ր. և էգ. հարուստ : — Voisine, էգ. դրացուհի : — Avez-vous vu (voir բայէն)? տեսա՞ք : — Cousin, -ր. հօրեղբորորդի : — J'ai vu (voir բայէն), տեսայ : — Cousine, էգ. հօրեղբորաղուսար (հօրեղբոր -դուստր) : — Ami, -ր. բարեկամ : — Amie, էգ. բարեկամուհի : — A perdu (perdre բայէն), կորցոս, կորսնցուց : — Pauvre, աղքատ, խեղճ : — Malade, -ր. և էգ. հիւանդ : — Cadeau, -ր. պարգեւ :

Թարգմանելի

Cet homme est notre jardinier. — Cette femme est notre jardinière. — Notre voisin est très-riche. — Votre voisine est une bonne femme. — Avez-vous vu mon cousin? — J'ai vu votre cousin et votre cousine. — Votre cousin est l'ami de mon frère. — Ma sœur est l'amie de votre cousine. — La bonne jardinière a perdu son enfant. — La voisine de mon oncle a un très-bon fils. — Notre jardinier est le père de cet enfant. — La fille de cette pauvre femme (1) est malade. — J'ai reçu ce cadeau de ton cousin. — Ma sœur a écrit une lettre à notre cousine.

(1) Pauvre femme, կը նշանակէ՛ եւ՛ս է՛ն, իսկ femme pauvre, -ուհի է՛ն :

Դ Ս Ս Զ .

Ուսանելի

Dans, մէջ : — Maison, էգ. տուն : — Il y a, կայ. է : — Quatorze, տասներկուսը : — Chambre, էգ. սենեակ : — Deux, երկու : — Table, էգ. սեղան : — Douze, տասներկու : — Chaise, էգ. աթոռ : — Cinq, հինգ : — Trois, երեք : — Vingt, քսան : — Arbre, -ր. ծառ : — Chat, -ր. կատու : — Chien, -ր. շուն : — Nous avons (avoir բայէն), ունինք : — An, -ր. տարի : — Mois, -ր. ամիս : — Semaine, էգ. շաբաթ (հ-օր) : — Sept, եօթն : — Quatre, չորս : — Pomme, էգ. խնձոր : — Poire, էգ. տանձ : — A donné (donner բայէն), տուաւ : — Joli, -ր. jolie, էգ. սիրուն, աղւոր :

Թարգմանելի

Dans notre maison il y a quatorze chambres. — Dans cette chambre il y a deux tables et douze chaises. — Notre voisin a cinq enfants; trois fils et deux filles. — Dans notre jardin il y a vingt grands arbres. — Dans la maison de notre jardinier il y a cinq chats et trois chiens. — Nous avons un chat et deux chiens. L'an a douze mois; la semaine a sept jours. — J'ai reçu de mon père quatre pommes et deux poires. — Mon oncle a donné à ma sœur un joli canif et vingt plumes.



Ուսանելի

Est-il (être բայէն)? Է՞ր : — Ici, հոս : — Je suis arrivé (arriver բայէն), հասայ : — Matin, առաւօտ : — Avec, հետ : — Qui, որ, (avec qui? որո՞ւ հետ) : — Es-tu venu? (venir բայէն) եկա՞ր. (avec qui es-tu venu? որո՞ւ հետ եկար) : — Je suis venu (venir բայէն), եկայ : — Madame, է՛. տիկին : — Virginie (անուն է), Վիրջինի : — Déjà, արդէն : — As-tu fait (faire բայէն)? Բրբ՞ր : — Visite, է՛. այցելութիւն : — Monsieur, ա՛ր. տէր : — Diran (անուն է), Տիրան : — J'ai fait (faire բայէն), Բրբ : — Tout, ա՛ր. toute, է՛. բոլոր, ամէն : — Famille, է՛. ընտանիք : — Beaucoup, շատ : — Content, ա՛ր. contente, է՛. գոհ : — Celui qui, նա որ, այն որ : — Nous sommes (être բայէն), ենք : — Parce que, վասն զի : — Toujours, միշտ : — Vous avez (avoir բայէն), ունիք : — Raison, է՛. իրաւունք : — Tort, ա՛ր. տիրաւութիւն. (à tort, անիրաւ է) : — Vous êtes, (être բայէն), էք : — Encore, տակաւին, գեւ : — Plus, աւելի : — Sage, ա՛ր. է՛. զգուշ : — Demoiselle, է՛. օրիորդ : — Sont, (être բայէն), են : — Aimable, ա՛ր. է՛. սիրուն, քաղցր : — Elles ont (avoir բայէն), է՛. ունին : — Château, ա՛ր. գղեակ : — Prairie, է՛. մարգ, մարգագետին :

Թարգմանելի

Où est ton frère? — Est-il ici? — Il est malade, il est dans sa chambre. — Je suis arrivé ce matin. — Avec qui es-tu venu? — Je suis venu avec Madame Virginie, qui est aussi malade. — As-tu déjà fait une visite à Monsieur Diran? — J'ai déjà fait une visite à toute la famille. — J'ai beaucoup de livres et d'amis, et je suis très-content. — Celui qui est content est riche. — Nous sommes riches, parce que nous sommes toujours contents. — Vous avez raison, et ma sœur a tort. — Vous êtes encore jeune, mais vous êtes plus sage qu'elle. — Ces demoiselles-là sont très-aimables; elles ont un oncle qui est très-riche; il a acheté ce grand château-là, tous ces jardins et toutes ces prairies.

Ուսանելի

Animal, ա՛ր. կենդանի : — Tranquille, ա՛ր. է՛. հանգարտ : — Fougueux, ա՛ր. fougueuse, է՛. կրակոտ : — Travail, ա՛ր. աշխատութիւն, աշխատանք : — Léger, ա՛ր. léger, է՛. թեթեւ : — Sérail, ա՛ր. պալատ : — Turc, ա՛ր. Turque, է՛. տաճկահայն : — Gouvernail, ա՛ր. ղեկ : — Historien, ա՛ր. պատմագիր (պատմաբան) : — Impartial, ա՛ր. impartiale, է՛. անկողմնակալ : — Mal, ա՛ր. ցաւ, հեւանդութիւն : — Insupportable, ա՛ր. է՛. անտանելի : — Corail, ա՛ր. բուստ (շէշ) : — Caillou, ա՛ր. գայլաբազ : — Dur, ա՛ր. dure, է՛. կարծր : — Régal, ա՛ր. կոչանք : — Somptueux, ա՛ր. somptueuse, է՛. մեծածախ : — Long, ա՛ր. longue, է՛. երկայն : — Cou, ա՛ր. վիզ : — Oeil, ա՛ր. աչք : — Noir, ա՛ր. noire, է՛. սեւ : — Jeu, ա՛ր. խաղ : — Agréable, ա՛ր. է՛. զուարճալի : — People, ա՛ր. ժողովուրդ : — Bel-liqueux, ա՛ր. belliqueuse, է՛. պատերազմատէր. պատերազմող : — Chou, ա՛ր. կաղամբ : — Vert, ա՛ր. verte, է՛. կանաչ, դալար : — Veau, ա՛ր. հորթ. հորթուկ (սուս) : — Gras, ա՛ր. grasse, է՛. գէր : — Ciel, ա՛ր. երկին : — Serein, ա՛ր. sereine, է՛. պայծառ : — Genou, ա՛ր. ծունկ : — Tremblant, ա՛ր. tremblante, է՛. գողգոջ. գողգոջուն :

Թարգմանելի

Animaux (1) tranquilles. — Chevaux fougueux. —

(1) Al վերջաւորեալ բառերն . յոգնակիի մէջ իրենց վերջաւորութիւնն aux ի կը փոխեն . ինչպէս , un cheval, ծի մը , des chevaux, ծիան , ծիեր . Un mal, չարիք մը , des maux, չարիքներ . Un hôpital (օբիտրալ) , հիւանդանոց մը , des hôpitaux, հիւանդանոցներ . Պէտք է գիտնալ սակայն որ Aval (ստրագուստ) , Bal (պարտէզ) , Cal (կոշտ . սուս) , Carnaval (քրիստոնէական) , Nopal (ծառ մ'է , Նոպալ) , Narval (սուսի տիւրք) , Տիւրք , Pal (տէս) , Régal (խաղ) , Chacal (քոչ) , Serval (կոչ) բառերն յոգնակիի մէջ բացառուեալք պարզապէս s կ'անունն . ինչպէս , un aval (տէս) des avals (ստրագուստ) ; un bal (տէս) des bals (ստրագուստ) ; un cal (տէս) , des cals (ստրագուստ) , եւ այլն :

Travaux⁽¹⁾ légers. —Sérails⁽²⁾ turcs. —Petits gouvernails. —Historiens impartiaux. —Maux insupportables, —Beaux coraux. —Cailloux durs. —Régals somptueux. —Longs cous. —Yeux (œilին յոգնակին է. աչքեր³) noirs. —Jeux agréables. —Peuples belliqueux. —Choux verts. —Veaux (հորթեր) gras. —Cieux (cielին յոգնակին է. երկինք⁴) sereins. —Genoux tremblants.

(1) Travail բառն երկու յոգնակի ունի . Ա. Travaux, երբ աշխատութիւն նշանակէ . Բ. Travails, երբ համարատուութիւն նշանակէ, եւ կամ պայտարներու այն մերենայն (դէր-դէ) որ ստահակ ծիւղը լուսնելու կամ դարմանելու կը գործածուի :

(2) Ail վերջաւորեալ բոլոր գոյականներն յոգնակիի մէջ ըստ ընդհանուր կանոնին s կ'առնուն . ինչպէս, un sérai, պալատ մը, des sérails, պալատներ : Un éventail, հողմահար է՝ հովահար մը, des éventails, հողմահարներ : Un gouvernail, ղեկ մը . des gouvernails, ղեկեր : Սակայն պէտք է գիտել որ Bail (է-ը-ն-է, է-ը-ն-է-ը) . Corail (բուստ, զ-ը-ն-է) , Email (է-ը-ն-է-ը) , Soupirail (է-ը-ն-է-ը) , Ventail (է-ը-ն-է) բառերուն յոգնակին բացառութեամբ կը կազմուի ail վերջաւորութիւնն aux ի փոխելով . ինչպէս, Bail (է-ը-ն-է) , baux (յ-ը-ն-է) ; corail (է-ը-ն-է) , coraux (յ-ը-ն-է) ; émail (է-ը-ն-է) , émaux (յ-ը-ն-է) , եւայլն :

(3) Oeil բառն երկու յոգնակի ունի . Ա. yeux (է-ը-ն-է, է-ը-ն-է) , [թարլա] , զ-ը-ն-է) նշանակուածեամբ . Բ. oeils, բարդ բառից մէջ կը գործածուի . ինչպէս, œils-de-bœuf (է-ը-ն-է-ը-ն-է-ը-ն-է-ը-ն-է) որոյ եզակին է œil-de-bœuf. —œils-de-chat (է-ը-ն-է-ը-ն-է-ը-ն-է) , որոյ եզակին է œil-de-chat, եւայլն :

(4) Ciel բառն երկու կերպ յոգնակի ունի . Ա. Cieux (է-ը-ն-է) նշանակուածեամբ . Բ. Ciels, երբ նկարներու վերին կողմը, կամ անկողնոյ եւ քարահանքի ձեղուն, եւ կամ կլիմայ նշանակէ :



Գ Ա Ս Թ .

Ուսանելի

Lorsque, երբ, երբոր : —J'avais (avoir բայէն), ունէի : — Parents, —. զ. ծնողք (հ-յ-ը-ն-է-ը-ն-է) : —J'étais (être բայէն), էի : — Etait (être բայէն), էր : — Il avait (avoir բայէն), ունէր : — Nous avions (avoir բայէն), ունէինք : — Commerce, —. վաճառականութիւն : — Etaient (être բայէն), էին : — Banquier, —. սեղանաւոր (ս-ը-ն-է) : — Bien, քաջ . աղէկ : — J'ai connu (connaître բայէն), ճանչցայ : — Vous aviez (avoir բայէն), ունէիք : — Nombre, —. թիւ, բազմութիւն . (un grand nombre de... բազմութիւն) : — Domestique, —. սպասաւոր, ծառայ : — Servante, է. սպասուհի, աղախին : — Avaient (avoir բայէն), ունէին : — Tu étais (être բայէն), էիր : — Tant, այնքան : — Malheur, —. թշուառութիւն, խեղճութիւն : — Bonté, է. բարութիւն : — Mois, ես, ինձ, զես . (pour moi, ինձ համար) : — Avez-vous connu (connaître բայէն)? ճանչցա՞ք : — Fort, —. forte, է. հզօր, զօրաւոր : — Autre, այլ, ուրիշ, միւս : — Celui-ci, —. celle-ci, է. ասի, ասիկայ : — Meilleur, —. meilleure, է. լաւագոյն, ազնուագոյն : — Monde, —. աշխարհ : — Souvent, յաճախ, շատ անգամ : — Chez, քովը, տունը : — Zareh (անուն է), Չարեհ :

Թարգմանելի

Lorsque j'avais encore mes parents, j'étais très-heureux. —Mon père était riche; il avait beaucoup de maisons, de jardins et de prairies. —Ma mère était d'une bonne famille; nous avons un grand commerce. —Deux de mes oncles étaient banquiers. —J'ai bien connu vos parents. —Vous aviez un grand nombre de domestiques et de servantes. — Vos frères avaient des chevaux et des chiens, ils étaient toujours contents. —Tu étais encore jeune, lorsque ton père avait tant de malheurs. —Tes sœurs étaient amies des miennes; elles avaient aussi beaucoup de bonté pour moi. —Avez-vous connu

mes oncles ? — J'ai très-bien connu vos deux oncles; l'un était un homme grand (1) et fort et l'autre était très-petit. — Celui-ci était le meilleur homme du monde; il avait un fils que j'ai souvent vu chez Monsieur Zareh; c'était un homme très-aimable.

Դ Ա Ս Ժ.

Ուսանելի

Je serais (être բայէն), պիտի ըլլայի, կ'ըլլայի : — Si, եթէ : — J'avais (avoir բայէն), ունէի, ունենայի : — J'aurais (avoir բայէն), պիտի ունենայի, կ'ունենայի : — Plaisir, -ր. հաճոյք. — Etaient (être բայէն), էին, ըլլային : — Tu serais (être բայէն), պիտի ըլլայիր, կ'ըլլայիր, (tu ne serais pas... չպիտի ըլլայիր, չէիր ըլլար) : — Tu avais (avoir բայէն), ունէիր. (tu n'avais pas fait... ըրած չըլլայիր) : — Affaire, է. գործ : — Charles, (անուն է), Կարապետ. Կարոյոս : — Aurait (avoir բայէն), պիտի ունենար, կ'ունենար. (n'aurait pas trouvé, գտած չպիտի ըլլար, գտած չէր ըլլար, չպիտի գտներ) : — Il était arrivé (arriver բայէն), հասած էր, հասած ըլլար, հասնէր : — Peu, քիչ : — Tard, ուշ : — Isabelle, (անուն է), Զապէլ : — Serait (être բայէն), պիտի ըլլար, կ'ըլլար. (ne serait pas, չպիտի ըլլար, չէր ըլլար) : — Il l'aurait eue (avoir բայէն), ունէր, ունենար : — Fleur, է. ծաղիկ : — Nous ne serions pas venus (venir բայէն), եկած չպիտի ըլլայինք, եկած չէինք ըլլար : — Nous n'avions pas reçu (recevoir բայէն), ընդունած չէինք, ընդունած չըլլայինք : — Seraient (être բայէն) պիտի ըլլային, կ'ըլլային : — Ils étaient, էին, ըլլային : — Actif, -ր. active, է. գործունէս. ճարպիկ :

Թարգմանելի

Je serais plus heureux, si j'avais des livres et des amis. — J'aurais plus de plaisir, si mes cousins étaient ici. — Tu ne serais pas si riche, si tu n'a-

(1) Un homme grand, կը նշանակէ՝ Գեորգի Կարոյի Կ. իսկ un grand homme, Գեորգի Կարոյի Կ.

vais pas fait tant d'affaires. — Charles n'aurait pas trouvé son père, s'il était arrivé un peu plus tard. Isabelle ne serait pas si triste, si elle avait ces belles fleurs-ci. — Nous ne serions pas encore venus, si nous n'avions pas reçu une lettre de notre père. — Beaucoup d'hommes seraient plus heureux, s'ils étaient plus actifs.

Դ Ա Ս Ժ Ա.

Ուսանելի

Je parlerai (parler բայէն), պիտի խօսիմ : — Raphaël (անուն է), Ռափայէլ : — Est arrivé (arriver բայէն), հասած է, հասաւ : — Pensez-vous (penser բայէն)? կը մտածէք, կը խորհնէք : — Je penserai (penser բայէն), պիտի մտածեմ, պիտի խորհնեմ : — Ne cherchez-vous pas (chercher բայէն)? չէք փնտտեր : — Vous avez perdu (perdre բայէն), կորուսիր, կորսնցուցիր : — Hier, երէկ : — Nous chercherons (chercher բայէն), պիտի փնտտենք : — Ensemble, միասին : — Tu ne penseras plus (penser բայէն), ալ չպիտի մտածես, ալ չես մտածեր : — Quand, երբ : — Tu seras (être բայէն), պիտի ըլլաս, ըլլաս : — Paris, Բարիզ (Գաղղիոյ մայրաքաղաքն է) : — Dieu, -ր. Աստուած : — Aime (aimer բայէն), կը սիրէ : — Ceux, անոնք : — Sont (être բայէն), են : — Vertueux, -ր. vertueuse, է. առաքինի : — Messieurs, (Monsieur բառին յոգնակին է), -ր. պարսոյք, պարսներ : — Pensent (penser բայէն), կը մտածեն : — Leurs (leur բառին յոգնակին է), իրենց : — Je parlais (parler բայէն), կը խօսէի, խօսէի : — Aussi bien que vous, ձեզի չափ քաջ, բարոք, աղէկ : — Je parlerais (parler բայէն), պիտի խօսէի, կը խօսէի : — Tu avais (avoir բայէն), ունէիր, ունենայիր : — Tu ne penserais plus (penser բայէն), ալ չպիտի մտածէիր, ալ չէիր մտածեր : — N'aimerait plus (aimer բայէն), ալ չպիտի սիրէր, ալ չէր սիրեր : — Il n'était pas (être բայէն), չէր, չըլլար : — Modeste, -ր. և է. պարկեշտ : — Nos (notre բառին յոգնակին է), մեր : — Sont allés (aller բայէն), գնացին : — Chercher, փնտտել : — Aller chercher, երթալ բերել, կամ առնուլ : — Nous chercherions, պիտի փնտտէինք, կը փնտտէինք. կ'երթայինք կը բերէինք : — Les nôtres (le notre էն

յոյնական է), մերինները : — Ils n'étaient pas partis (partir բայէն),
 մեկնած չէին, մեկնած չըլլային : — Vous penseriez (penser բայէն),
 պիտի մտածէիք, կը մտածէիք : — Vous étiez (être բայէն), էիք,
 ըլլայիք : — Appliqué, -e. appliquée, է. ջանասեր : — Ces jeunes
 demoiselles, այս ի՞նչ սոյգ ծաղկահասակ օրիորդք : — N'aimeraient
 pas (aimer բայէն), չպիտի սիրէին, չէին սիրեր : — Ils ի՞նչ
 avaient (avoir բայէն), ունէին, ունենային : — Moins, նուազ, քիչ :

Թարգմանելի

Je parlerai toujours à Monsieur Raphaël, qui est arrivé avec sa sœur. — Pensez-vous à mes affaires ? — Je penserai à vos affaires et aux miennes. — Ne cherchez-vous pas le canif que vous avez perdu hier ? — Nous chercherons plus tard ensemble. — Tu ne penseras plus à moi, quand tu seras à Paris. — Dieu aime toujours ceux qui sont vertueux. — Ces messieurs penseront plus souvent à leurs plaisirs qu'à leurs affaires. — Si je parlais aussi bien que vous, je parlerais plus souvent. — Si tu avais des livres utiles, tu ne penserais plus au jeu. — Mon père n'aimerait plus ce jeune homme, s'il n'était pas si modeste. — Nos cousins sont allés chercher leurs amis; nous chercherions aussi les nôtres, s'ils n'étaient pas partis. — Vous penseriez plus souvent à vos livres, si vous étiez plus appliqués. — Ces jeunes demoiselles n'aimeraient pas tant les plaisirs, si elles avaient moins d'amis.



Դ Ա Ս Ժ Բ .

Ուսանելի

J'espère (espérer բայէն), կը յուսամ, յուսամ : — Tu trouveras (trouver բայէն), պիտի գտնես : — Arriveront (arriver բայէն), պիտի հասնին : — Bientôt, քիչ ատենէն : — Espère (espérer բայէն), կը յուսոյ : — Tu n'oublieras pas (oublier բայէն), չպիտի մոռնաս : — Cahier, -e. տետր, տետրակ : — Espérer en Dieu, յուսայ յԱստուած, առ Աստուած : — Celui qui espère en Dieu, նա որ յԱստուած կը յուսոյ : — N'est pas (être բայէն), չէ, չըլլար : — Malheureux, -e. malheureuse. է. -ձ. դժբախտ ի՞նչ դժբաղդ : — Espèrent (espérer բայէն), կը յուսան : — Nous espérons (espérer բայէն), կը յուսանք : — Nous préférons (préférer բայէն), նախամեծար կը համարինք, կը նախընտրենք : — Violon, -e. ջութակ (վիոն) : — Flûte, է. սրինգ (ֆլէյ) : — Je préfère (préférer բայէն), նախամեծար կը համարիմ, կը նախընտրեմ : — Préfère (préférer բայէն), նախամեծար կը համարի, կը նախընտրէ : — Thé, -e. թէյ (տէ) : — Café, -e. սուրճ : — Possède (posséder բայէն), ունի, տէր է : — Nous possédons (posséder բայէն), ունինք, տէր ենք : — Belle (beau ի՞նչ bel ին է՞նչ է), գեղեցիկ : — Je possède (posséder բայէն), ունիմ, տէր եմ : — Je réglerai (régler բայէն), պիտի կարգադրեմ : — Les vôtres (le vôtre ինչ յոյնական է), ձերինները : — Modérez (modérer բայէն), չափաւորեցէ՛ք, մեղմացուցէ՛ք : — Colère, է. բարկութիւն : — Modère, (modérer բայէն), կը չափաւորէ, կը մեղմէ : — Passion, է. կիրք : — Je céderai (céder բայէն), պիտի թողում, շնորհեմ, տեղի պիտի տամ : — Place, է. տեղ : — Thomas (անուն է), Թովմաս : — Exagère (exagérer բայէն), կը չափազանցէ, չափը կ'անցունէ, չափազանցութեան կը տանի : — Vous exagérez (exagérer բայէն), կը չափազանցեք, չափը կ'անցունեք, չափազանցութեան կը տանիք : — Défaut, -e. թերութիւն, պակասութիւն :

Թարգմանելի

J'espère que tu trouveras ton livre. — Nous espérons que nos parents arriveront bientôt. — Ma sœur espère que tu n'oublieras pas son cahier. — Celui qui espère en Dieu, n'est pas malheureux. —

Les hommes espèrent toujours. — Nous préférons ce violon à cette flûte. — Je préfère mes livres à ceux de mes cousins. — Ma mère préfère le thé au café. — Mon oncle possède beaucoup de jardin et de prairies. — Nous possédons une très-belle (յոյժ բերեցիկ) maison. — Tout ce que je possède est à vous. — Je réglerai mes affaires et les vôtres. — Modérez votre colère. — Celui qui modère ses passions est heureux. — Je céderai ma place à Monsieur Thomas. — C'est un homme qui exagère tout. — Vous exagérez les défauts de cet enfant.

Դ Ա Ս Ժ Գ .

Ուսանելի

Ils préparèrent (préparer բայէն), պատրաստեցին : — Public, բ. publique, է. -ձ. հասարակաց : — Aigle, բ. արծիւ : — Roi, բ. Թագաւոր : — Désert, բ. անապատ : — Océan, բ. ովկիանոս : — Sable, բ. աւազ : — Miroir, բ. հայելի : — Ame, է. հոգի : — Doux, բ. douce, է. -ձ. քաղցր, հանդարտ : — Comme, պէս : — Agneau, բ. գառնուկ : — Bonheur, բ. երջանկութիւն : — Aieul, բ. պապ : — Ayez (avoir բայէն), ունեցէ՛ք : — Devant, առջեւ : — Passent, (passer բայէն), կ'անցնին : — Il soutient (soutenir բայէն), կը պահէ : — Gloire, է. պատիւ : — Soupirail, բ. շնչահան (les soupiraux, soupirail ին յօ-ի-ն է, շնչահանները) : — Cave, է. ներքնատուն, գինեատուն : — Arsenal, բ. զինարան (les arsenaux, arsenal ին յօ-ի-ն է, զինարանները) : — Magasin, բ. վճերանոց, շտեմարան : — Arme, է. զէնք (d'armes, զինուց, զէնքերու) : — Jctons (jeter բայէն), նետենք, դարձունենք : — Sur, վրայ : — Mal, բ. չարք, չարութիւն, ցաւ (maux, mal ին յօ-ի-ն է, վիշտք sur les manx, վշտաց, վշտերուն վրայ) : — Prochain, բ. prochaine, է. -ձ. մօտաւոր : — Du prochain, ուրիշին : — Mercure, (յատուկ անուն), Մերկուրիոս, Հերմէս⁽¹⁾ : — Etait (être բայէն), էր : — Mes-

sager, բ. messagère, է. պատգամաւոր : — Dieux, գիք, շատուածներ : — Guerre, է. պատերազմ : — Causent (causer բայէն), կը պատճառեն : — Science, է. գիտութիւն : — Met (mettre բայէն), կը դնէ : — Au-dessus, վեր : — Egal, բ. égale, է. -ձ. հաւասար. Egal (է-յ-ի-ն է), բ. հաւասարակից : — Egaux (égal ին յօ-ի-ն է), հաւասարք. հաւասարակիցք : — Original, բ. originale, է. -ձ. սկզբնական. նախնական. Original (է-յ-ի-ն է), բ. բուն ձեռագիր. բնագիր. նախնակար. — Originaux (original ին յօ-ի-ն է), բնագիրք. նախնակարք : — Tableau, բ. պատկեր : — Serpent, բ. օձ : — Fréquente (fréquenter բայէն), կը յաճախէ : — Tombeau, բ. գերեզման : — Habite (habiter բայէն) կը բնակի : — Lieu, բ. տեղ : — Inconnu, բ. inconnue, է. -ձ. անծանօթ : — Mont, բ. լեռ : — Lusitanique, Լուսիտանական, Լուսիտանիոյ : — Sont remplis (être rempli բայէն), լի են, լեցուն են : — L'...

1004
66191
16499



Թարգմանելի

Ils préparèrent des jeux publics. — Le roi des oiseaux. — Les rois sont des hommes. — Les déserts sont des océans de sable (աւազ). — Les yeux sont le miroir de l'âme. — Ces chevaux sont doux (հանդարտ) comme des agneaux. — Il a le bonheur de posséder encore ses aïeux⁽¹⁾ (անի էր պապերուն հետ պարբեր երջանկութիւնն ունի. պապերը դեռ կենդանի են). — Ayez toujours devant vos yeux les travaux de votre père. — Les hommes passent comme les fleurs. — Il soutient la gloire de ses aïeux (նախնեաց) . — Les soupiraux de cette cave sont grands.

պատգամաւորն եւ պերճախօսութեան, վաճառականութեան եւ գործերու հաստուածն էր :

(1) Aieul բառն երկու յոգնակի ունի : Ա. aieux, նախահարք, նախնիք նշանակութեամբ . Բ. aieuls, հայրական կամ մայրական մեծ հայր (հաւ, պապ) նշանակութեամբ :

(1) Ըստ զիցաքանութեան, որդի Արամազդայ (Jupiter կամ Jupin, հայերէն Մերկուրիոս) որ հաստուածոց

—Les arsenaux sont des magasins d'armes. —Jetons souvent les yeux sur les maux du prochain (ընկերին, Բերյանքին). —Mercure était le messager des dieux. —Les guerres causent beaucoup de maux. —La science met l'homme au-dessus de ses égaux. —Les originaux (նախնականները) de ces tableaux sont à Paris. —Le serpent fréquente les tombeaux, habite les lieux inconnus. —Les monts lusitaniques sont remplis de lynx (խալխալներով).

Դ Ս Ս Ժ Դ

Ուսանելի

Vous m'avez vendu (vendre բային), ինձ ծախեցիք : — Encrier, —ր. կաղամար : — Vous avez prêté (prêter բային), փոխ տուիք : — J'ai prêté (prêter բային), փոխ տուի : — J'ai vendu (vendre բային), ծախեցի : — Il a demandé (demander բային), խնդրեց, ուզեց : — J'ai donné (donner բային), տուի : — Il ? elle a demandé (demander բային), խնդրեց, ուզեց : — Crayon (ք-ե-ն), —ր. մատիտ : — Pourquoi ? / ինչո՞ւ, ինչո՞ւ համար : — Tu as donné (donner բային), տուիր : — Vous aviez demandé (demander բային), խնդրած, ուզած էիք . ըլլայիք . խնդրեիք . ուզեիք : — J'aurai refusé (refuser բային), մերժած պիտի ըլլամ . պիտի մերժեի . կը մերժեի : — Demandent (demander բային), կը խնդրեն, կ'ուզեն . խնդրեին, ուզեին : — Je refuserai, պիտի մերժեմ . կը մերժեի : — A demandé (demander բային), խնդրեց, ուզեց : — Canne, էփ. Եղէզն, դաւաղան : — Je donnerai (donner բային) պիտի տամ : — Vous avez promis (promettre բային), խոստացաք : — Vous avez donné (donner բային), տուիք : — J'ai promis (promettre բային), խոստացայ : — Nous aurons (avoir բային), պիտի ունենանք : — Aujourd'hui, այսօր : — A promis (promettre բային), խոստացաւ : — Donnera (donner բային), պիտի տայ :

Թարգմանելի

Vous m'avez vendu votre encrier, vous ne me l'avez pas prêté. — Je t'ai prêté mon livre, je ne te l'ai pas vendu. — Il m'a demandé mon canif; je ne le lui ai pas donné. — Elle t'a demandé ton crayon, pourquoi ne le lui as-tu pas donné ? — Si vous m'aviez demandé mon chien, je ne vous l'aurais pas refusé. — Si mes amis me demandent mon cheval, je ne le leur refuserai pas. — Mon frère m'a demandé ma canne, je la lui donnerai. — Vous m'avez promis votre oiseau, mais vous ne me l'avez pas donné. — Si je te l'ai promis, je te le donnerai aussi. — Nous aurons aujourd'hui un nouveau cheval; notre père nous l'a promis. — Mon ami donnera un petit chat à mes sœurs; il le leur a promis hier.

Դ Ս Ս Ժ Ե

Ուսանելի

Marchand, —ր. marchande, էփ. վաճառական : — Vend (vendre բային), կը վաճառէ, կը ծախէ : — Encre, էփ. Թանաք, մելան : — Apportez-moi (apporter բային), բերէ՛ք ինձ : — Eau, էփ. ջուր : — Savon, —ր. աճառ, օճառ : — Essuie-main, —ր. ձեռաջինջ, ձեռասրբիչ (եւ փեխի) : — Chaud, —ր. chaude, էփ. —ձ. տաք : — Froid, —ր. froide, էփ. —ձ. պաղ : — Vous êtes (être բային), էք, դուք էք . ըլլաք : — Nous avons eu (avoir բային), ունեցած ենք, ունեցանք : — Tu as (avoir բային), ունիս : — Patience, էփ. համբերութիւն : — Avez-vous acheté (acheter բային)? գնեցի՞ք : — Gant, —ր. ձեռնոց (եւ փեխ) : — Combien ? ո՞րքան : — Français, —ր. française, էփ. —ձ. գաղղիական. գաղղիերէն : — Poisson, —ր. ձուկն : — Etang (եք-ն), —ր. ձկնոց (պուկ հովիտ) : — Maître, —ր. տէր . վար-

Ժպպեա . վարպեա : — Aiment (aimer բայէն), կը սիրեն : — Ecolier, — ր. աշակերտ . écolière, էէ. աշակերտուհի : — Parle (parler բայէն), կը խօսին, — Fruit, — ր. պտուղ : — Rarement, դուռն ուրեք, հազիւ երբէք, քիչ անգամ, շատ քիչ : — Estempe (է-ր-է-թ), էէ. պատկեր . փորագրուածիւն :

Թարգմանեի

Ce marchand vend du papier, de l'encre et des plumes. — Apportez-moi de l'eau, du savon et un essuie-main. — Apportez-moi de l'eau chaude et de l'eau froide. — Je vous donnerai des pommes et des cerises ("ը-է-լ), si vous êtes sages et appliqués. — Mon frère a de bonne encre et de bon papier. — Nous avons eu de beaux chiens. — Tu as peu de patience, mon ami. — Avez-vous acheté des crayons et des canifs? — Mon voisin vend de bonnes plumes. — Ma sœur a de jolis gants. — Combien de livres français avez-vous? — Il y a des poissons dans cet étang. — Il y a beaucoup d'oiseaux dans notre jardin. — Votre cousin a peu de livres et encore moins d'argent. — De bons maîtres aiment de bons écoliers. — Votre frère parle toujours de bons chiens et de bons fruits, mais rarement de belles estampes et de livres utiles.

Դ Ա Ս Ժ Զ .

Ուսանեի

Prenez (prendre բայէն), առէք : — Venez (venir բայէն), եկէք : — Lire, կարդալ : — Asseyez-vous (s'asseoir բայէն), նստեցէք : — Auprès, քով, մօտ : — Moi, ես . (de moi, ինձի, ինձ, իմ, իմին) : — Ouvrez (ouvrir բայէն), բացէք : — Lisez (lire բայէն), կարդացէք : — Bien, լաւ : — Distinctement, որոշ . (bien distinctement, որոշ որոշ) : — Ne vous dépêchez pas (se dépêchez բայէն), մ'աճապարէք : — Prononcez (prononcer բայէն), հնչեցէք,

արտասանեցէք : — Allez (aller բայէն), կ'երթայք . գնացէք : — Trop, շատ : — Vite, շուտ : — Recommencez (recommencer բայէն), նորէն սկսէք, սկսեցէք : — Mal, գէշ : — Dites (dire բայէն), բսէք : — Fois, էէ. անգամ : — Répétez (répéter բայէն), կրկնեցէք : — Même, նոյն : — Mot, — ր. բառ : — Faites (faire բայէն), բրէք : — Attention, էէ. ուշադրութիւն : — Quel, — ր. quelle, էէ ? ի՞նչ : — Regardez (regarder բայէն), նայեցէք : — Comment ? ի՞նչպէս : — Font (faire բայէն), կ'ընեն : — Non, ոչ : — Vous vous trompez (se tromper բայէն), կը սխալեք : — Epelez (épeler բայէն), հեգեցէք : — Savez-vous (savoir բայէն) ? գիտէ՞ք : — présent, — ր. présente, էէ. ներկայ, մօտ . (à présent, այժմ . հիմա) : — Ce que, ինչ որ : — Je vous ai donné (donner բայէն), առի, ձեզի առի : — Apprendre, սովորել . (à apprendre, սովորելու) : — Tournez (tourner բայէն), դարձուցէք : — Page, էէ. էջ . երես . — Ligne, էէ. տող : — C'est ici, հոս է : — Haut, — ր. haute, էէ. — ր. բարձր . (en haut, վերը) : — C'est là, հսն է : — Bas, — ր. basse, էէ. — ր. ցած . (en bas, վարը) :

Թարգմանեի

Prenez votre livre et venez lire. — Prenez une chaise et asseyez-vous auprès de moi. — Ouvrez le livre et lisez bien distinctement. — Ne vous dépêchez pas, prononcez bien; vous allez trop vite. — Recommencez; vous lisez mal; ce n'est pas cela. — Dites encore une fois, répétez le même mot et faites attention. — Quelle est cette lettre? ce n'est pas un D; regardez bien. — Comment font A. I? Non, vous vous trompez, ce n'est pas cela. — Epelez ce mot. Savez-vous à présent ce que je vous ai donné à apprendre? — Tournez la page; lisez cette ligne. — C'est ici, en haut. Non, c'est là, en bas.

Դ Ա Ս Ժ Է .

Ուսանելի

Médecin, -ր. բժիշկ : — Lumière, էէ. լոյս : — Soleil, -ր. ա-
րեգակն, արև : — Gouverneur, -ր. կուսակալ : — Ville, էէ. քաղաք :
Armée, էէ. զօրք . բանակ : — Prince, -ր. իշխան . princesse, էէ.
իշխանուհի : — Application, էէ. փոյթ . ջանք, ջանասիրութիւն : —
Elève, -ր. և էէ. աշակերտ, ուհի : — Porte, էէ. դուռն : — Odeur, էէ.
հոտ : — Viande, էէ. միս : — Clocher, -ր. զանգակատուն : — Eglise,
էէ. եկեղեցի : — Peine, էէ. վիշտ : — Vie, էէ. կեանք : — Plaisir, -ր.
հաճոյք . զուարճութիւն : — Été, -ր. ամառն : — Malheur, -ր. թըշ-
ուառութիւն : — Grandeur, էէ. մեծութիւն : — Richesse, էէ. հա-
րստութիւն : — Feuille, էէ. տերեւ . թերթ : — Automne⁽¹⁾, ա-
շուն : — Amour⁽²⁾, սէր : — Hôpital (սէր-ու) -ր. հիւանդանոց :
— Cours, -ր. ընթացք : — Année, էէ. տարի :

Թարգմանելի

Le fils du voisin. — Le frère du père. — Le mé-
decin du roi. — La lumière du soleil. — Le gouver-
neur de la ville. — L'armée du prince. — L'applica-
tion de l'élève. — La porte de la maison. — L'odeur
de la viande. — Le clocher de l'église. — Les fleurs
du jardin. — Les peines de la vie. — Les plaisirs de
l'été. — Le malheur des pauvres. — La grandeur des
hommes. — Les fruits de l'automne. — L'amour des
richesses. — Les feuilles des arbres. — L'hôpital de
la ville. — Le cours de l'année.

(1) Automne (օտոն) բառը թէ՛ -ր-էն է և թէ էէ-էն. L'au-
tomne a été beau et sec. = Une automne froide et pluvieuse.
Բայց այժմ աւելի -ր-էն կը գործածուի, և գրեթէ ուսանաւորի մէջ
միայն էէ-էն է :

(2) Amour բառն ընդհանրապէս եզակիի մէջ -ր-էն, և յոգ-
նակիի մէջ էէ-էն է. Amour filial. = De folles amours.

Դ Ա Ս Ժ Ը .

Ուսանելի

Dites (dire բայէն), ըսէք : — Reine, էէ. թագուհի : — Domes-
tique, -ր. սպասաւոր, ծառայ : — J'ai écrit (écrire բայէն), գրեցի :
— A envoyé (envoyer բայէն), զրկեց : — Tailleur, -ր. գերձակ : —
Orfèvre, -ր. ոսկերիչ : — Horloger (ուշէ), -ր. ժամագործ : — Ar-
chitecte, -ր. ճարտարապետ : — Nous avons donné (donner բա-
յէն), տուինք : — Orphelin, տ. -ր. որբ, orpheline, էէ. որբու-
հի . (orphelin, ine, -ն. որբ մնացած, որբացած . որբ) : — Sol-
dat, -ր. զինուոր : — Ira (aller բայէն), պիտի երթայ : — Campa-
gne, էէ. գաշտ . զիւղ : — Marché, -ր. շուկայ (շուկա) : — Fau-
bourg, -ր. արուարձան (տարբեր տեղերէ վարը) : — Argent, -ր. ար-
ծաթ . գրամ : — Appartient (appartenir բայէն), կը վերաբերի : —
Bourgeois, -ր. bourgeoise, էէ. քաղաքացի : — Villageois, -ր. vil-
lageoise, էէ. գիւղացի : — Il sort (sortir բայէն), դուրս կ'երևէ, կ'ել-
նէ : — J'ai pris (prendre բայէն), առի : — Il vient (venir բայէն),
կը գայ : — Non pas, չէ թէ, ո՛չ թէ : — On donna (donner բա-
յէն), տուին, տրուեցաւ : — Signal, -ր. նշան : — Vin, -ր. գինի :
— Fortifie (fortifier բայէն), սիճ կը սայ, կը զօրացունէ : — Estomac
(տարտ), -ր. ստամոքս (տարտ) : — Conservateur, -ր. conserva-
trice, էէ. տ. և -ն. պահող, պահպան : — Créature, էէ. արարած
(տարած, տարած) : — Sont allés (aller բայէն), գնացին : — Ecole,
էէ. դպրոց : — Voisin, -ր. voisine, էէ. մերձակ, մտակայ : — Ha-
bitant, -ր. habitante, էէ. տ. բնակիչ : — Aiment (aimer բայէն), կը
սիրեն : — Plaisir, -ր. զուարճութիւն : — Nous allons (aller բա-
յէն), կ'երթանք : — Feu, -ր. հուր . կրակ : — Fumée, էէ. մոխ :
— Nuisent (nuire բայէն), վնաս կը պատճառեն, կը վնասեն : —
Santé, էէ. առողջութիւն : — Soif (տարտ), էէ. ծարաւ . սաստիկ
փափաք : — Honneur, -ր. պատիւ : — Eloignent (éloigner բայէն),
կը հեռացունեն : — Vertu, էէ. առաքինութիւն : — Nous songeons
(songer բայէն), կը մտածենք : — Besoin, -ր. կարոտութիւն, հար-
կաւորութիւն . պէտք : — Autre, ուրիշ . (des autres, այլոց, ուրիշ-
ներուն) : — Est rafraîchie (être rafraîchi բայէն), կը զովանայ : —
Vent, -ր. հողմ, հով . (par le vent, հողմէն, հովէն) : — Nord, -ր.
հիւսիսային կողմ . հիւսիս . հիւսիսային հող : — Souffle (souffler
բայէն), կը փչէ : — Côté, -ր. կողմ : — Mer, էէ. ծով :

Թարգմանելի

Dites au roi⁽¹⁾, à la reine, aux enfants, à l'élève et aux domestiques. — J'ai écrit à l'oncle et à la tante. — Le père a envoyé son domestique au tailleur, à l'orfèvre, à l'horloger et à la l'architecte. — Nous avons donné aux pauvres et aux orphelins. — Le soldat ira à la campagne, au marché, à l'église et aux faubourgs. — L'argent appartient aux bourgeois et aux villageois. — Il sort de la chambre⁽²⁾. — Je l'ai pris du jardinier⁽³⁾. — Il vient du jardin et non pas de la maison. — On donna le signal de la guerre. — Le vin fortifie l'estomac. — Dieu est le père des hommes et le conservateur des créatures. — Les enfants sont allés à l'école de la ville voisine. — Les habitants des villes aiment les plaisirs des campagnes. — Nous allons de la maison au jardin, et du jardin à la campagne. — Le feu et la fumée nuisent à la santé. — L'amour des richesses et la soif des honneurs éloignent l'homme de la vertu. — Nous songeons rarement aux besoins des autres. — La ville est rafraîchie par le vent du nord (հիւսիսային հովիտ) qui souffle (հչուլ) du côté de la mer.

Դ Ա Ս Ժ Թ.

Ուսանելի

Perle, էէ. մարգարիտ (բնի) : — Fin, -ր. fine, էէ. ազնիւ : — Innocent, -ր. innocente, էէ. -ձ. անմեղ : — Joie, էէ. ուրախութիւն : — Etude, էէ. ուսումն : — Pénible, -ձ. տաժանելի : — Terrible, -ձ. զարհուրելի : — Nouvelle, էէ. լուր : — Ancien, -ր. anci-

(1) Տրական : (2) Իգական բացառական : (3) Արական բացառական :

enne, էէ. -ձ. հին : — Coutume, էէ. սովորութիւն : — Chaleur, էէ. տաքութիւն : — Importun, -ր. importune, էէ. -ձ. նեղացուցիչ : — Maladie, էէ. հիւանդութիւն : — Dangereux, -ր. dangereuse, էէ. -ձ. վտանգաւոր : — Pur, -ր. pure, էէ. -ձ. մաքուր : — Abeille, էէ. մեղու (-բէ) : — Laborieux, -ր. laborieuse, էէ. -ձ. ժիր : — Vrai, -ր. vraie, էէ. -ձ. ճշմարիտ : — Dévotion, էէ. ջերմեանդութիւն (էր-բէ) : — Faux, -ր. fausse, էէ. -ձ. սուտ : — Sagesse, էէ. Իմաստութիւն : — Solide, -ձ. հաստատ : Amitié, էէ. բարեկամութիւն, մտերմութիւն : — Doux, -ր. douce, էէ. -ձ. քաղցր, անոյշ : — Voix, էէ. ձայն : — Maxime (է-տէ) էէ. առած : — Pernicieux, -ր. pernicieuse, էէ. -ձ. վաստակար : — Exhortation, էէ. յորդոր : — Paternel, -ր. paternelle, էէ. -ձ. հայրական :

Թարգմանելի

La perle fine. — L'eau chaude. — L'innocente joie. — L'étude pénible. — La grande ville. — La terrible nouvelle. — L'ancienne coutume. — La chaleur importune. — La maladie dangereuse. — La bonne plume. — L'eau pure. — L'abeille laborieuse. — La vraie dévotion. — La fausse sagesse. — La solide amitié. — La douce voix. — La chambre basse. — La maxime pernicieuse. — L'exhortation paternelle.

Դ Ա Ս Ի.

Ուսանելի

Ne déchirez pas (déchirer բայէն), մի պատուէք : — Ce n'est pas bien, աղէկ բան չէ : — Apprenez (apprendre բայէն), սովորեցէք, սերտեցէք : — Pourquoi ? ինչո՞ւ, ինչո՞ւ համար : — N'apprenez-vous pas (apprendre բայէն), չէք սովորի՞ր, սերտե՞ր : — Vous ne faites que (faire բայէն), ուրիշ բան չէք ընել բաց էթէ, . . . միայն կ'ընէք : — Sottise, էէ. անմտութիւն : — Regardez (regarder բայէն), նայեցէք : — Dans, մէջ : — Vous ne saurez pas (savoir բայէն), չպիտի գիտնա՞ր : — Leçon, (լէ-սոն), էէ. դաս, համար : — Montrez-moi (montrer բայէն), ցուցէք ինձ, ինձի ցուցուցէք : —

Jusqu'ici, *ինչուան, մինչև հաս* : — Que vous ai-je donné (donner բայեն)? *ձեզի ի՞նչ տուի* : — Apprendre, *սովորել. սերտել*. (à apprendre, *սովորելու, սերտելու*) : — Jusqu'ou? *մինչև ո՞ւր*. — Avez-vous appris (apprendre բայեն)? *սովորեցա՞ք, սերտեցե՞ք* : — Où en êtes-vous resté (rester բայեն)? *ո՞ւր մնացիք* : — Repassez (repasser բայեն), *նորեն անցե՛ք, վրայեն անցե՛ք* : — Quand, *երբ* : — Vous la saurez (savoir բայեն), *զայն պիտի գիտնաք. զայն գիտնաք. գիտնաք* : — Vous viendrez (venir բայեն), *պիտի գայք* : — Dire, *բսել*. (vous viendrez me la dire, *եկե՛ք որ ինձ բսե՛ք*) : — Vous apprendrez (apprendre բայեն) *պիտի սերտե՛ք, պիտի սովորե՛ք* : — Demain, *վաղը* : — Me comprenez-vous (comprendre բայեն)? *բավա՞ս կը հասկնա՞ք, կ'իմանա՞ք* : — C'est assez, *բավական է, կը բավէ* : — Aujourd'hui, *այսօր* : — Vous pouvez (pouvoir բայեն), *կրնաք* : — Finir, *աւարտել, լմնցուանել* : — Serrez (serrer բայեն), *գոցեցե՛ք* : — Allez (aller բայեն), *գնացե՛ք, գացե՛ք* : — Jouer, *խաղալ* : — Fini, *ո՛ր. finie, է՛ք. (finir բայեն), աւարտած, լմնցած* :

Թարգմանելի

Ne déchirez pas votre livre; ce n'est pas bien. — Apprenez. Pourquoi n'apprenez-vous pas? Vous ne faites que des sottises. — Regardez dans votre livre; vous ne saurez pas votre leçon. — Où est votre livre? Montrez-moi votre livre. Apprenez jusqu'ici. — Que vous ai-je donné à apprendre? Montrez-le moi. — Jusqu'ou avez-vous appris? Où en êtes-vous resté? — Repassez votre leçon⁽¹⁾, et quand vous la saurez, vous viendrez me la dire. — Vous apprendrez jusqu'ici pour demain; me comprenez-vous? — C'est assez pour aujourd'hui; vous pouvez finir. — Serrez votre livre et allez jouer; la leçon est finie.

(1) (s) Այս փոքրիկ նշանը կը կոչուի էփ-էփ (cédille), որ Ե տառին ներքինը կը դրուի a. o, u ձայնաւորներուն առջեւ, եւ այն ատեն այդ տառն ս ի ձայն կը հանէ. ինչպէս, façade (էփ-էփ). շէնքի մակատ. soupçon (սփ-էփ), կասկած. reçu (էփ-էփ), ընկալագիր :

Դ Ա Ս Ի Ա .

LES ENFANTS

Ուսանելի

Jésus (*է-է-*), *ո՛ր. Յիսուս* : — A dit (dire բայեն), *բսու* : — Laissez (laisser բայեն), *թողուցե՛ք, թողե՛ք, թող տուե՛ք* : — Venir, *գալ*. որ *գան* : — Moi, *ես*. (à moi, *ինձ, ինձի*) : — Etant venus (venir բայեն), *եկած բլլալով, գալով*. երբ որ *եկան* : — Il embrassa (embrasser բայեն), *գրկեց* : — Les, *զանոնք* : — Puis, *յետոյ, ետքը* : — Il étendit (étendre բայեն), *երկնցուց, տարածեց* : — Main, *է՛ք. ձեռք* : — Béni (bénir բայեն), *օրհնեց* : — Il dit (dire բայեն), *բսու* : — Royaume, *ո՛ր. Թագաւորութիւն* : — Cieux (ciel, *էփ-էփ բառին յ-էփ-էփ է*), *ասոնք, անոնք*. (pour ceux, *անոնց համար*) : — Qui, *որոնք* : — Leur, *իրենց, անոնց*. — Ressemblent (ressembler բայեն), *կը նմանին* : — C'est-à-dire, *սյոնքն* : — Sont (être բայեն), *են* : — Bon, *ո՛ր. bonne, է՛ք. բարի* : — Innocence, *անմեղութիւն* : — Cœur, *ո՛ր. սիրտ* :

Թարգմանելի

Jésus a dit: Laissez les petits enfants venir à moi. Et les enfants étant venus, il les embrassa; puis il étendit les mains et les bénit. Et il dit: *Le royaume des cieux est pour ceux qui leur ressemblent.* C'est-à-dire: Le royaume des cieux est pour ceux qui sont bons, pour ceux qui sont purs et vertueux.

Le royaume des cieux est pour ceux qui ont l'innocence du cœur.

Դ Ա Ս Ի Բ .

(Շարունակութիւն նախորդ դասուն)

Ուսանելի

Allez (aller բայէն), գնացէ՛ք, դացէ՛ք : — Dieu, ուր. Աստուած . (à Dieu, Աստուծոյ) : — Puisque, որովհետեւ : — Vous (tu, toi, ուր, բառին յօդակէ), դուք . զձեզ : — Appelle (appeler բայէն), կը կանչէ : — Bien, ուր. բարիք, բարեգործութիւն (au bien, բարւոյն) : — Vertu, է՛ք. առաքինութիւն . (à la vertu, առաքինութեան) : — Voie, է՛ք. ճամբայ : — Pureté, է՛ք. մաքրութիւն : — Quand, երբ, երբոր : — Vous sentirez (sentir բայէն), պիտի զգայք . զգայք, կը զգայք : — Dedans, ներսը, մէջը . (au dedans de vous, ձեր ներսը, ձեր սրտին մէջ) : — Joie, է՛ք. ուրախութիւն : — Avoir, ունենալ : — Fait, ուր. faite, է՛ք. (faire բայէն), ըրած . (d'avoir fait, ըրած ըլլալու) : — Vous serez (être բայէն), պիտի ըլլաք . կ'ըլլաք : — Heureux, ուր. heureuse, է՛ք. ուր. երջանիկ : — Vous aurez été (être բայէն), եղած պիտի ըլլաք . եղաք : — Alors (-or-), այն ատեն : — Vous penserez (penser բայէն), պիտի մտածէք : — A bénis (bénir բայէն), օրհնեց : — Parole, է՛ք. խօսք . (à ces paroles, այն խօսքերուն վրայ) : — A prononcé (prononcer բայէն), զրուցեց : — Sur, վրայ : — Vous vous confierez (se confier բայէն), պիտի վստահիք, վստահ պիտի ըլլաք, վստահութիւն պիտի ունենաք : — Dans, մէջ . — վրայ : — Bonté, է՛ք. բարութիւն : — Vous élèverez (élever բայէն), պիտի վերցունէք : — Yeux (œil, ուր, բառին յօդակէ), աչիւնք, աչքեր : — Vers, դէպ ի : — Vous contempleriez (contempler բայէն), պիտի նկատէք, պիտի հայիք : — Terre, է՛ք. երկիր : — Car, որովհետեւ : — Oeuvre, է՛ք. գործ : — Vous direz (dire բայէն), պիտի բռէք : — Que, թէ : — Voit (voir բայէն), կը տեսնէ : — Qu'il veille (veiller բայէն), որ կը հսկէ :

Թարգմանելի

Enfants, allez à Dieu, puisque Dieu vous appelle; Allez au bien et à la vertu; Allez dans la voie de l'innocence et de la pureté. Et quand vous sentirez au dedans de vous la joie d'avoir fait le bien,

Quand vous serez heureux parce que vous aurez été bon,

Alors vous penserez que Dieu vous a bénis.

Vous penserez à ces paroles que Dieu a prononcées sur vous : *Laissez venir à moi les petits enfants.*

Et vous vous confierez dans sa bonté, qui est grande,

Et vous élèverez les yeux vers le ciel, et vous contempleriez la terre,

Car le ciel et la terre sont l'œuvre de Dieu;

Et vous direz que Dieu vous voit et qu'il veille sur vous.



Դ Ա Ս Ի Գ .

Ուսանելի

Chétif, ուր. chétive, է՛ք. ուր. անշուք, խեղճ : — Trompeur, ուր. trompeuse, է՛ք. ուր. խարերայ : — Nuit, է՛ք. գիշեր : — Désastreux, ուր. désastreuse, է՛ք. ուր. աղետալի, դժբախտ : — Manière, է՛ք. կերպ : — Neuf, ուր. neuve, է՛ք. ուր. նոր : — Colère, է՛ք. բարկութիւն : — Instantané, ուր. instantanée է՛ք. ուր. վայրկեանական : — Maitresse, է՛ք. տիրուհի . խաթուն : — Grondeur, ուր. grondeuse, է՛ք. սաստող, յանդիմանող : — Méthode, է՛ք. եղանակ : — Instructif, ուր. instructive, է՛ք. ուր. կրթիչ, հրահանգիչ : — Pensée, է՛ք. խորհուրդ, մտածութիւն : — Consolateur, ուր. consolatrice, է՛ք. ուր. մխիթարիչ, մխիթարական : — Paix (է՛ք) է՛ք. խաղաղութիւն : — Intérieur, ուր. intérieure, է՛ք. ուր. ներքին : — Courageux, ուր. courageuse, է՛ք. ուր. արի, քաջ, քաջասիրտ : — Pécheur, ուր. pécheresse, է՛ք. մեղաւոր : — Parleur, ուր. parleuse, է՛ք. խօսող . շատախօս : — Nouveau, nouvel, ուր. (1) nouvelle, է՛ք. ուր. նոր : — Brebis (դրձիկ), է՛ք. մաքի (ե՛ք ուր. մարեա) : — Peureux, ուր. peureuse, է՛ք. ուր. երկչոտ, վախկոտ : — Réponse, է՛ք. պատասխան : — Bref, ուր. brève, է՛ք. ուր. հակիրճ, կարճ : — Long, ուր. longue, է՛ք. ուր. երկայն : — Langue, է՛ք. լեզու : — Turc, ուր. turque, է՛ք. ուր. տաճկական . տաճկերէն : — Beau,

(1) Տե՛ս Գաս Գ. էջ (5). Եանօթութիւն (1) :

bel, -r (4). belle, էէ. -ձ. գեղեցիկ : — Fortune, էէ. բախտ է-
բաղդ : — Flotte, էէ. նաւատորմիչ : — Grec, -r. grecque, էէ. -ձ.
յունական. յունարէն : — Rose, էէ. վարդ : — Frais, -r. fraiche,
էէ. -ձ. դալար, թարմ :

Թարգմանելի

La chétive maison. — La femme trompeuse. —
La nuit désastreuse. — Une manière neuve. — La
colère instantanée. — La maitresse grondeuse. — La
méthode instructive. — La pensée consolatrice. —
La paix intérieure. — L'armée courageuse. — La
femme pécheresse. — La fille parleuse. — La nouvelle
maison. — La brebis peureuse. — La réponse brève.
— Une longue lettre. — La langue turque. — La belle
fortune. — La flotte grecque. — La rose fraîche.



Դ Ա Ս Ի Դ

Ուսանելի

Apportez (apporter բայէն), բերէք : — Ardoise, էէ. հերձարար.
քարէ ստիստակ : — Touche, էէ. քարէ գրիչ : — Essuyez (essuyer
բայէն), սրբեցէք, ջնջեցէք : — Prenez (prendre բայէն), առէք : —
Sal, -r. sale, էէ. -ձ. աղտոտ : — Propre, մաքուր : — La, զայն :
— Avec, հետ, . . . ով : — Eponge, էէ. սպունգ (-է-է-է) : — Tail-
lez (tailler բայէն), կտրեցէք. (taillé, -r. taillée, էէ. -ձ. կտ-
րուած) : — N'appuyez pas (appuyer բայէն), մի՛ կռթնիք, մի՛ կռիւէք :
— Tant, այնչափ, այնքան : — Copiez (copier բայէն), օրինակեցէք :
— Mot, -r. բառ : — Ne vous dépêchez pas (se dépêcher բայէն),
մ'աճապարէք : — Formez (former բայէն), ձեւացուցէք : — Bien,
լաւ : — Lettre, էէ. առա, գիր : — Ne vous trompez pas (tromper
բայէն), մի՛ սխալիք : — Vous avez fait (faire բայէն), ըրեք, ըրած էք :
— Faute, էէ. սխալ : — Recommencez (recommencer բայէն), նորէն
սկսէք : — Récrivez (récrire բայէն), նորէն գրեցէք : — Lisez (lire

բայէն), կարդացէ՛ք : — Comment? Ի՞նչպէս : — Avez-vous écrit?
(écrire բայէն) գրեցի՞ք. (comment l'avez-vous écrit? Ի՞նչպէս գրած
էք, գրեցիք զայն) : — Il y a (avoir բայէն), կայ, է : — Il manque
(manquer բայէն), կը պակսի : — Trop, յոյժ, շատ. խիստ. սաստիկ.
(de trop, աւելորդ) : — Vous formez (former բայէն), կը ձեւացու-
նէք : — Mal, գէշ : — On ne peut pas, կարելի չէ, չեն կրնար : —
Lire, կարդալ : — Ce que, ինչ որ : — Vous écrivez (écrire բայէն),
կը գրէք. (ce que vous écrivez, ինչ որ կը գրէք, գրածնիդ) : — Don-
nez-vous (se donner բայէն), ինքզինքնիդ տուէք. (Donnez-vous de
la peine, աշխատեցէ՛ք, ջանք ըրէք) : — Peine, էէ. նեղութիւն. աշ-
խատութիւն. ծանրութիւն : — Avez-vous fini (finir բայէն)? աւար-
տեցի՞ք : — Montrez-moi (montrer բայէն), ցուցէք ինձ : — Corri-
ger, սրբագրել : — Rapportez-moi (rapporter բայէն), բերէք ինձ :
— Vous avez laissé passer (laisser passer բայէն), փախցուցած էք,
թողած էք : — Vous pouvez (pouvoir բայէն), կրնաք, կարող էք :
— Finir, աւարտել, լմեցունել : — Ranger, կարգի դնել, կարգա-
գրել. վերցունել, տեղը դնել :

Թարգմանելի

Apportez votre ardoise et prenez votre touche.
Où est votre ardoise? Où est votre touche? — Essu-
yez votre ardoise et prenez votre touche. — Votre
ardoise est sale; elle n'est pas propre; essuyez-la
avec votre éponge. Où est l'éponge? — Taillez votre
touche. Votre touche n'est pas taillée. N'appuyez
pas tant avec votre touche. — Copiez ce mot; ne
vous dépêchez pas; formez bien vos lettres et ne
vous trompez pas. — Vous avez fait une faute; es-
suyez ce mot; recommencez; récrivez le même
mot; récrivez-le bien (լաւ ինչ նորադրեցէ՛ք). — Lisez ce
mot; comment l'avez-vous écrit? Il y a une faute;
il manque un S; il y a un R de trop. — Vous for-
mez mal vos lettres; on ne peut pas lire ce que
vous écrivez. Donnez-vous de la peine. — Avez-vous
fini? Montrez-moi ce que vous avez écrit. Allez

(4) Տե՛ս Դաս Դ. էջ (4). Ծանօթութիւն (1) :

corriger cette faute. —Rapportez-moi votre ardoise; copiez jusqu'ici; vous avez laissé passer un mot; allez l'écrire. —C'est bien; il n'y a pas de fautes; vous pouvez finir; allez ranger votre ardoise.



Դ Ա Ս Ի Ե

ՌԵԱՄԱՆԵԼԻ

Fou, fol, -ր (1) . folle, էգ. -ձ. Խենթ, անմիտ . յիմարական : — Prodigalité, էգ. շատարկաց : — Paix, էգ. Խաղաղութիւն : — Public, -ր. publique, էգ. Հասարակաց : — Dame, էգ. տիկին : — Auteur, -ր. և էգ. Հեղինակ : — Action, էգ. գործ : — Vertueux, -ր. vertueuse, էգ. -ձ. առաքինի : — Feuille, էգ. թերթ. տերև : — Sec, -ր. seche, էգ. -ձ. չոր : — Preuve, էգ. ապացոյց : — Décisif, -ր. décisive, էգ. -ձ. որոշիչ : — Ville, էգ. քաղաք : — Franc, -ր. franche, էգ. -ձ. ազատ : — Personne, էգ. անձն : — Muet, -ր. muette, էգ. -ձ. մունջ, Համբ : — Ame, էգ. հոգի : — Jaloux, -ր. jalouse, էգ. նախանձոտ : — Loi, էգ. օրէնք : — Protecteur, -ր. protectrice, էգ. -ձ. պաշտպան, պաշտպանող : — Barbe, էգ. մորուք : — Roux, -ր. rousse, էգ. -ձ. կարմիր : — Sot, -ր. sottie, էգ. -ձ. անմիտ, անմտական : — Entreprense, էգ. ձեռնարկ : — Vieux, vieil, -ր (2) . vieille, էգ. -ձ. պառաւ : — Malin, -ր. maligne, էգ. -ձ. վատակար, գէշ : — Bête, էգ. անասուն, անբան : — Occasion, էգ. առիթ : — Mauvais, -ր. mauvaise, էգ. -ձ. գէշ : — Pensée, էգ. խորհուրդ, մտածմունք : — Majeur, -ր. majeure, էգ. -ձ. չափահաս : — Blessure, էգ. խոց . վէրք : — Mortel, -ր. mortelle, էգ. -ձ. մահացու : — Couleur, էգ. գոյն : — Blanc, -ր. blanche, էգ. -ձ. սպիտակ, ճերմակ : — Victoire, էգ. յաղթութիւն : — Complet, -ր. complète, էգ. -ձ. կատարեալ :

(1) Այս երկրորդ -ր-է-ն ձայնաւորով կամ համբ հ ով սկսեալ գոյականաց առջեւ կը գործածուի , ինչպէս . un fol orgueil (—դ-դ հո-ր-դ-դ-է-ն-ի-ն-ի-ն) . Fol homme, եւ ո՛չ թէ fou orgueil, homme, եւն :

(2) Այս երկրորդ -ր-է-ն ձայնաւորով եւ անձայն հ ով սկսեալ բառից առջեւ կը գործածուի , ինչպէս . un vieil habit, հին զգեստ, հագուստ մը , եւայլն :

ԹԱՐԳՄԱՆԵԼԻ

La folle prodigalité. —La paix publique. —Une dame auteur. —Une action vertueuse. —Une feuille sèche. —Une preuve décisive. —Une ville franche. Une personne muette. —Une âme jalouse. —Une loi protectrice. —Une barbe rousse. —Une sottie entreprise. —Une vieille femme. —Une maligne bête. —Une belle occasion. —Une mauvaise pensée. —Une fille majeure. —Une blessure mortelle. —La couleur blanche. —Une victoire complète.



Դ Ա Ս Ի Զ

ՌԵԱՄԱՆԵԼԻ

Royal, -ր. royale, էգ. -ձ. կայսերական, թագաւորական : — Sont (être բայէն), են : — Admirable, -ձ. գարմանալի : — Bleu, -ր. կապուտակ : — Favori, -ր. favorite, էգ. -ձ. սիրելի, սիրական : — Vie, էգ. կեանք : — Humain, -ր. humaine, էգ. -ձ. մարդկային : — Sujet, -ր. sujette, էգ. -ձ. հպատակ. ենթակայ : — Accident, -ր. պատահար : — Egal, -ր. égale, էգ. հաւասար : — Il est parvenu (parvenir բայէն), հասած է : — Age, -ր. հասակ : — Je veux (vouloir բայէն), կ'ուզեմ, կը կամիմ : — Boire, բմկել, խմել : — Verre, -ր. գաւաթ : — Eau, էգ. ջուր : — Frais, -ր. fraîche, էգ. -ձ. պաղ : — Viennent (venir բայէն), կը գան : — Fleur, էգ. ծաղիկ : — Odeur, էգ. բուրբոն, հոտ : — Délicieux, -ր. délicate, էգ. -ձ. հեշտալի, ախորժեղի : — Nature, էգ. բնութիւն : — Inventeur, -ր. inventrice, էգ. հնարիչ, հնարող : — Art, -ր. արհեստ : — Bavard, -ր. bavarde, էգ. շատախօս : — Fièvre, էգ. տենդ. (բէ-ն) : — Malin, -ր. maligne, էգ. սաստիկ : — Nous trouvâmes (trouver բայէն), գտանք : — Y, հոն, հոնտեղը : — Nombreux, -ր. nombreuse, էգ. բազմաթիւ : — Assemblée, էգ. ժողով : — Que ferez-vous (faire բայէն) ? ի՞նչ պիտի ընէք : — Gros, -ր. grosse, էգ. հաստ : — Toile, էգ. կտու (դե-ւ) : — Rue, էգ. փողոց : — Sec, -ր. sèche, էգ. չոր : — Je croyais (croire բայէն), կը կարծէի : — Était (être բայէն), էր : — Jumeau, -ր. jumelle, էգ. երկուորեակ (ե+է) :

Թարգմանեի

Les jardins royaux sont admirables. — Le bleu est sa couleur favorite. — La vie humaine est sujette à beaucoup d'accidents (շար պարտահարներու պահանջ է). — Les enfants ne sont pas toujours égaux. — Il est parvenu à un bel âge. — Je veux boire un verre d'eau fraîche. — Les grandes et belles pensées viennent du cœur. — Cette fleur a une odeur délicieuse. — La nature est l'inventrice des arts. — Ma voisine est une bavarde. — Mon frère a une fièvre maligne. — Nous y trouvâmes une nombreuse assemblée (Ենթ Բարձր-Բնակ Գլ). — Que ferez-vous de cette (այս) grosse toile? — Les petites rues ne sont pas encore sèches. — Je croyais que c'était sa sœur jumelle.

Դ Ա Ս Ի Է .

DIEU PROTÈGE L'ENFANT.

ՌԵԱՄԱՆԵԻ

Protège (protéger բայեն), կը պաշտպանէ : — Ne croyez pas (croire բայեն), մե՛ կարծէք : — Ne s'occupe pas (s'occuper բայեն), չըբաղիք : — Parce que, որովհետեւ : — Vous êtes (être բայեն) էք : — Faible, տկար : — S'occupe (s'occuper բայեն), կը զբաղի : — Vole (voler բայեն), կը թռչի : — Caché, բ. cachée, էք. (cacher բայեն), ծածկուած : — Buisson, բ. մացառ (շուք արէք) : — Visite (visiter բայեն), կ'պրջելէ, պրջ կ'ներէ : — Demeure, էք. բնակարան : — Abeille, էք. մեղու : — Bâtit (bâtit բայեն), կը շինէ : — Rayon, բ. ճառագայթ : — Miel, բ. մեղր. (rayon de miel, մեղրախորիսի, ուլ է-էք) : — Creux, բ. խոռչ : — Chêne, բ. կաղնի (էք) : — Insecte, բ. միջատ : — Sous, ներքեւ, տակը : — Brin, ցորեն, շիղ : — Herbe, էք. խոտ : — Immense, անչափ : — Infini, բ. infinie, էք. անսահման : — Il remplit (remplir բայեն), կը լնու, կը լեցունէ : — Monde, բ. աշխարհ :

Թարգմանեի

Ne croyez pas, enfants, que Dieu ne s'occupe pas de vous, parce que vous êtes faibles et petits.

Dieu s'occupe du petit oiseau qui vole caché dans les buissons.

Dieu visite la demeure de l'abeille qui bâtit (է-ն) ses rayons de miel dans le creux d'un chêne.

Dieu protège le petit insecte caché sous un brin d'herbe.

Dieu est grand, immense, infini, il remplit le monde.



Դ Ա Ս Ի Է .

(Յարմանակոթիսն նախորդ դասուն)

ՌԵԱՄԱՆԵԻ

Partout, ամենուրեք, ամեն տեղ : — Il aime (aimer բայեն), կը սիրէ : — Chaumière, էք. հիւղ, խրճիթ (էն-էք) : — Palais, բ. պալատ : — Riche, հարուստ : — Près, մտ. քով : — Berceau, բ. որոց (տեք) : — Vous dormez (dormir բայեն), կը ննջէք, կը քնանաք : — Il veille (veiller բայեն), արթուն կը կենայ. կը հսկէ : — Plante, էք. տունկ : — A laquelle (auquel էն է-էք է), որուն : — Il donne (donner բայեն), կը տայ : — Chaleur, էք. ջերմութիւն : — Soleil, բ. արեգակն, արեւ : — Humidité, էք. խոնավութիւն : — Pluie, էք. անձրեւ : — Il n'est, չկայ : — Aucun, բ. aucune, էք. ոչ մէկ : — Moment, բ. վայրկեան : — Jour, բ. օր, ցերեկ : — Ou, կամ : — Nuit, էք. գիշեր : — Où, յորում, որուն մէջ : — N'étende (étendre բայեն), չտարածէ : — Main, էք. ձեռք : — Il ne vous protège (protéger բայեն), զձեզ չպաշտպանէ : — Ne vous soutienne (soutenir բայեն), զձեզ չպահպանէ : — Ayez (avoir բայեն),

ունեցեք : — Donc (որն է), ուրեմն : — Confiance, է՛ք. վստահութիւն : — Car, քանզի, վասն զի : — Avec, հետ : — Vous êtes (être բայէն), էք : — Fort, — forte, է՛ք. հզօր, զօրաւոր : — Force, է՛ք. զօրութիւն, ոյժ : — Est en lui, եւր վրայ է :

Թարգմանելի

Dieu est partout, et il aime la chaumière du pauvre comme le palais du riche.

Il est près de vous, enfants, près de votre berceau quand vous dormez.

Il veille sur vous comme sur la plante à laquelle il donne la chaleur de son soleil et l'humidité de ses pluies.

Et il n'est aucun moment du jour (ցերեկոսան) ou de la nuit où Dieu n'étende sur vous sa main, où il ne vous protège et ne vous soutienne.

Ayez donc confiance, car il est avec vous.

Et vous êtes forts, car toute force est en lui.

Դ Ս Ս Ի Թ .

Ուսանելի

Plus, աւելի : — Que, քան թէ : — Autre, միւս : — Je ne suis pas (être բայէն), չեմ : — Heureux, — heureuse, է՛ք. երջանիկ : — Etain, —. անաղ, կլայեկ (էւս) : — Léger, —. légère, է՛ք. թեթեւ : — Argent, —. արծաթ : — Colonne, է՛ք. սիւն : — Moindre, պզտի : — Mauvais, —. mauvaise, է՛ք. չար : — Exemple, —. օրինակ : — Pire, յուսկան, աւելի դէշ : — Crime, —. յանցանք : — Condition, է՛ք. վիճակ : — Amertume, է՛ք. դառնութիւն : — Meilleur, —. meilleure, է՛ք. լաւագոյն, աւելի աղէկ : — Mort, է՛ք. մահ : — Moins, նուազ, սակաւ, քիչ : — Funeste, զարհուրելի : — Plaisir, —. զուարճութիւն : — Qui attaquent (attaquer բայէն), որոնք կը յարձակին : — Vertu, է՛ք. առաքինութիւն : — Mal (տ. maux), —. վիշտ : — Est aussi . . . , que . . . ն չափ . . . է :

—Cependant, Ի վերայ այսր ամենայնի, սակայն : —Patient, —. patiente, է՛ք. համբերող : — Bague, է՛ք. մասանի : — Valeur, է՛ք. արժողութիւն, արժէք . (est de moindre valeur, աժան է) : —Socrate Սոկրատ, Սոկրատէս (!) : — Fut (être բայէն), եղաւ : — Sage, Իմաստուն : —Philosophe, է՛ք. —. և —. փիլիսոփայ, իմաստասէր : — Ancien, —. ancienne, է՛ք. հին : — Manière, է՛ք. կերպ : —Se venger, վրէժ լուծել, առնուլ : —Mépriser, բանի տեղ չդնել, արհամարհել : — Injure, է՛ք. նախատինք : — Temps, —. ժամանակ : — Précieux, —. précieuse, է՛ք. ամենէն աղին . թանկագին : — Don, —. պարգև : — Ennemi, —. ennemie, է՛ք. թշնամի : —Déclaré, —. déclarée, է՛ք. (déclarer բայէն), յայտնի : — Dangereux, —. dangereuse, է՛ք. վրասակար : — Flatteur, —. flatteuse, է՛ք. չղջքորթ : — Je m'éveille (s'éveiller բայէն), քունէն կ'արթննամ. կ'արթննամ : — Bruit, —. ձայն : — Extrêmement, արտաքայ կարգի, կարգէ դուրս : — Affable, քաղցրաբարոյ :

Թարգմանելի

Cet arbre est plus grand que l'autre. —Je ne suis pas plus heureux que vous. — L'étain est plus léger que l'argent. — Cette colonne est moindre que l'autre. — Il y a de mauvais exemples qui sont pires que les crimes. — La plus heureuse condition a des amertumes. — Nos livres sont bons, mais les vôtres sont meilleurs. — La mort est moins funeste que les plaisirs qui attaquent la vertu (առաքինութեան դէժ եղող զուարճութեանը քիչ . . . և . . . առաքինութեան դէժ եղող զուարճութեանը քիչ . . . չէ). — Son mal est aussi grand que le vôtre; cependant il est plus patient que vous. — Ma bague est de moindre valeur que la vôtre. — Votre lettre est très-longue. — Socrate fut le plus sage des anciens philosophes. — La meilleure manière de se venger, c'est de mépriser les injures. — Le temps est le plus précieux des dons. — Un ennemi déclaré est moins dangereux qu'un flatteur. —

(!) Անմահ իմաստասէր ամենացի (470-400 ն. թ. զԳս.) :

Je m'éveille au moindre bruit. — Un bon livre est le meilleur des amis. — Ce pain est pire que celui de notre voisin. — C'est un homme extrêmement affable.

Գ Ս Ս Լ .

LE MATIN.

Ուսանելի

Matin, -բ. առաւօտ : — Se lève (se lever բայէն), կը ծագի : — Brillant, -բ. brillante, էգ. պայծառ : — Horizon (հորիզոն), -բ. հորիզոն : — Entouré, -բ. entourée, էգ. (entourer բայէն), շրջապատեալ . պատած : — Nuage, -բ. ամպ : — Or, -բ. սակի : — Rosée, էգ. ցօղ (նէ) : — Brille (briller բայէն), կը շողայ : — Herbe, էգ. խոտ : — Fleur, էգ. ծաղիկ : — Voici, ահա, ահաւասիկ : — Nature, էգ. բնութիւն : — Se réveille (se réveiller բայէն), կ'արթնոյ : — On entend (entendre բայէն), կը լսուի, կը լսեն, մարդս կը լսէ : — Premier, -բ. première, էգ. առաջին : — Chant, -բ. երգ : — Laboureur, -բ. հողագործ (երկրէ բերելու) : — Quitte (quitter բայէն) կը թողու : — Demeure, էգ. բնակարան : — Se rend (se rendre բայէն), կ'երթայ : — Travaux (travail բառին յօդու է), աշխատութիւնք : — Actif, -բ. active, էգ. ժիր, գործունեայ : — S'agite (s'agiter բայէն), կը յածի, կ'երթայ կը դայ : — Autour, բոլորակերպ, շրջա ղին : — Berceau, -բ. սրբոց : — Bestiaux, -բ. արջառ, գուար (երկ, եւլ, յօդու), եւլ. հայվանաթ) : — Sortent (sortir բայէն), դուրս կ'երջնեն : — Etable, էգ. գոմ, փարախ (տըլ) : — Vont (aller բայէն), կ'երթան : — Pâturage, -բ. ճարակատեղի, արօտատեղի, արօտ :

Թարգմանելի

Le matin se lève, et le jour est brillant.

Le soleil est à l'horizon (հորիզոնն է), entouré de nuages (ամպերով) d'or (սակի, սակիէ).

La rosée brille sur l'herbe et sur les fleurs.

Voici que (աւասիկ) la nature se réveille ; on entend (էր լսուին) les premiers chants des oiseaux.

Le laboureur quitte sa demeure et se rend à ses travaux.

La mère active s'agite autour du berceau de ses enfants.

Les bestiaux sortent de l'étable⁽¹⁾ et vont au pâturage.

Գ Ս Ս Լ Ս .

(Յարունակութիւն ճարտար դաստիարակ)

Ուսանելի

Forgeron, -բ. դարբին⁽²⁾ : — Enclume, էգ. սալ (երկ) : — Feu, -բ. հուր, կրակ : — Rougit (rougir բայէն), կը կարմրուի : — Mar- teau, -բ. մուրճ (էրէ) : — Résonnent (résonner բայէն), կը հնչեն : — Il n'y a (avoir բայէն) չկայ : — Instant, -բ. վայրկեան : — Tout, բոլոր. -բ. ամենայն ինչ, ամէն բան : — Etait (être բայէն), էր : — Silence, -բ. լսութիւն : — Repos, -բ. հանգիստ : — Maintenant, սյժմ, հիմա : — Prend (prendre բայէն), կ'առնու : — Vie, էգ. կեանք, կենդանութիւն : — Faucheur, -բ. հնձող (տըլէ) : — Bat (battre բայէն), կը ծեծէ. կը վարտէ : — Faux (էր), էգ. գերանդի (երկ) : — Aiguise (aiguiser բայէն), կը սրէ : — Avec, . . . ով, հետ : — Pierre, էգ. քար : — Moissonneur, -բ. moissonneuse, էգ. հնձող. արահունձ : — S'arme (s'armer բայէն), կը զինուի : — Faucille, էգ. մանդաղ (երկ) : — Blé, -բ. ցորեն : — Mûr, -բ. mûre, էգ. հասուն : — Tombent (tomber բայէն), կ'ընկնան : — Sillon (տըլէ), -բ. ակօս : — Pendant, ատեն : — Nuit, էգ. գիշեր : — Rideau, -բ. վարագոյր (տըլ) : — Obscurité, էգ. մթութիւն : — Cachait (cacher բայէն), կը ծածկէր : — Terre, էգ. երկիր : — Mais, բայց : — S'est levé (se lever բայէն), վերցաւ : — Se dissipe (se dissiper բայէն), կը փարատի : — Apparaît (apparaître բայէն), կ'երեւի : — Merveille, էգ. հրաշալիք, սքանչելիք :

(1) Բացառական .

(2) Երկամեղէն գործիներ կը դարբնէ :

Թարգմանեի

Le forgeron est à son enclume (էր սուխն ասի է), le feu rougit le fer (էրկուխ), les marteaux résonnent.

Il n'y a qu'un instant (հարկէն ինչ րոպէս, ինչ րոպէս) tout était dans le silence et le repos; maintenant tout prend de la vie.

Le faucheur bat (էր լարէ) sa faux et l'aiguise avec la pierre.

Le moissonneur s'arme de sa faucille (էր մանգալ), et les blés mûrs tombent dans le sillon.

Pendant la nuit (էր գիշեր), un grand rideau d'obscurité (գիշեր) cachait la terre;

Mais le rideau s'est levé, l'obscurité se dissipe, et la terre apparaît avec ses merveilles.

Դ Ա Ս Լ Բ .

Ուսանեի

Apportez (apporter բայէն), բերէք : — Papier, ք. թուղթ : — Encre, է. մեղան : — Copiez (copier բայէն), օրինակեցէք, ընդօրինակեցէք : — Leçon, է. դաս : — Cahier, ք. տետր, տետրակ : — Donnez-moi (donner բայէն), տուէք ինձ : — Règle, է. գծոց, քանոն (էր քանոն) : — Crayon, ք. մատիտ : — Je vais (aller բայէն), կ'երթամ : — Régler, գծել : — Cassé, ք. cassée, է. (casser բայէն), կտրած : — Voulez-vous (vouloir բայէն) ? կ'ուզէք : — Que je retaille (retailer բայէն), որ նորէն կտրեմ, որ կտրեմ : — La, է. զայն : — Vous faites (faire բայէն), կ'ընէք : — Trop, շատ : — Grand, ք. grande, է. խոշոր : — Faites (faire բայէն), ըրէք : — Tenez (tenir բայէն), բռնեցէք : — Mieux, աւելի լաւ : — Tenez-vous (se tenir բայէն), ինքզինքնիդ բռնեցէք : — Ne baissez pas (baisser բայէն), մի կախէք : — Tant, սյնքան : — Tête, է. գլուխ : — Droit, ք. droite, է. շիտակ : — Travers, ք. լայնութիւն. ծռութիւն. (de travers, ծռու) : — Arrangez (arranger բայէն), շարկե-

ցէք : — Mettez (mettre բայէն), դրէք : — Sable, ք. աւաղ. փոշի : — Ecriture, է. գրուածք : — Sablier, ք. փոշնոց : — Encrier, ք. կաղամար, թանաքնոց : — Versez (verser բայէն), լեցուցէք : — Noir, ք. noire, է. սեւ : — Blanc, ք. blanche, է. ճերմակ : — Cousez (coudre բայէն), կարեցէք : — Vous placez (placer բայէն), կը դնէք : — Près, մտ : — Les unes des autres, էրարու : — Il faut (falloir բայէն), հարկ է, պէտք է : — Eloigner, հեռացուցէք : — Vous-avez sali (salir բայէն), աղտոտած էք : — Doigt (քանոն), ք. մատն : — Allez (aller բայէն), գնացէք, դացէք : — Laver, լուանալ : — Revenez (revenir բայէն), դարձէք : — Vite, շուտ : — Ecrivez (écrire բայէն), գրեցէք : — Sera (être բայէն), պիտի ըլլայ : — Plus, աւելի :

Թարգմանեի

Apportez du papier, une plume et de l'encre, et copiez votre leçon. — OÙ (սուր) est votre cahier. — Donnez-moi une règle et un crayon, je vais régler (դիտի քանոն) votre cahier. — Le crayon est cassé; donnez-moi un canif; je taillerai le crayon. — Votre plume est-elle bonne? Voulez-vous que je la retaille (կ'ուզէք որ զայն նորէն կտրեմ). — Vous faites vos lettres trop grandes, faites-les plus petites; tenez mieux votre plume. — Tenez-vous droit; ne baissez pas tant la tête; tenez votre cahier droit. — Votre cahier est de travers; arrangez votre cahier; mettez du sable sur votre écriture. — OÙ est le sablier? Apportez l'encrier. Versez de l'encre dans l'encrier. L'encre est noire. L'encre est blanche. — Cousez votre cahier. — Vous placez vos lettres trop près les unes des autres, il faut les éloigner. — Vous avez sali vos doigts avec de l'encre; allez les laver et revenez plus vite. Ecrivez jusqu'ici, et ce sera assez (հարկէն քանական, քան է).

Գ Ս Ս Լ Գ .

Ուսանելի

J'ai vu (voir բայէն), տեսայ : — Deux, երկու : — Il a pris (prendre բայէն), առաւ : — Huit, ութ : — Cinquième, հինգերորդ : — France, ֆր. Գաղղիա : — Il a perdu (perdre բայէն), կորցս, կորսնցուց : — Quatre-vingt-dix-neuvième, իննասուն և իններորդ : — Volume, -ր. հասոր : — Ouvrage, -ր. գործ : — Ruisseau, -ր. առու, առուակ, վտակ : — Arrose (arroser բայէն), կ'ոռակ, կը ջրէ : — Campagne, ֆր. դաշտ : — Fais (faire բայէն), ըրէ : — Sacrifice, -ր. զոհ . զոհողութիւն : — Cage, ֆր. վանդակ : — Délicieux, -ր. délicieuse, ֆր. ախորժահամ : — Situation, ֆր. դիրք : — Charmant, -ր. charmante, ֆր. սքանչելի : — Oreille, ֆր. ականջ : — Accoutumé, -ր. accoutumée, ֆր. վարժած : — Habit, -ր. զգեստ : — Déchiré, -ր. déchirée, ֆր. պատռած : — Vend (vendre բայէն), կը վաճառէ, կը ծախէ : — Avez-vous mis (mettre բայէն) ? զընթ : — Bague, ֆր. մատանի (է-ւ-է-): — Architecte, -ր. ճարտարագետ : — Habile, յաջողակ. քաջ : — Tu laisses (laisser բայէն), կը թողուս. կը տաս : — Liberté, ֆր. ազատութիւն : — Ils ont renvoyé (renvoyer բայէն), ճամնեցին : — Domestique, -ր. ծառայ, սպասուոր : — Histoire, ֆր. պատմութիւն : — Long, -ր. longue, ֆր. երկայն : — Doivent (devoir բայէն), պարտին, պարտական են : — Obéir, հնազանդել : — Parent, -ր. parente, ֆր. Էո. ազգական. ինամի . Parents, -ր. Է. ծնողք (հ-ր և Է-ր) : — On connaît (connaître բայէն), կը ճանչեն. կը ճանչցուի : — Par, . . . Էն : — Pointe, ֆր. ծայր : — Epée, ֆր. սուր : — Cassé, -ր. cassée, ֆր. կտրած :

Թարգմանելի

J'ai vu deux hommes. — Il a pris huit oiseaux. — Le cinquième roi de France (Գաղղիոյ). — Il a perdu le quatre-vingt-dix-neuvième volume de cet ouvrage. — Ce ruisseau arrose nos campagnes. — Fais ce sacrifice à ton ami. — Cette cage est très-petite pour ces oiseaux. — Les fruits de ces arbres sont délicieux. — La situation de cette ville est char-

mante. — Mes oreilles ne sont pas accoutumées à ce grand bruit (աղմուկ, ժեր). — Les habits de cet homme sont déchirés. — Mon frère vend son jardin. — Où avez-vous mis ma bague ? — Cet architecte est très-habile. — Tu laisses trop de liberté à tes enfants. — Ils ont renvoyé leur domestique. — Mon histoire est longue. — Les enfants doivent obéir (դի-որի հնազանդին, հնազանդելու են) à leurs parents. — On connaît l'arbre par son fruit. — La pointe de ton épée est cassée.

Գ Ս Ս Լ Գ .

SUITE DU MATIN.

Ուսանելի

Suite, ֆր. շարունակութիւն : — Apparaît (apparaître բայէն), կ'երևի : — Plante, ֆր. բոյս : — Croissent (croître բայէն), կ'աճին : — Couvert, -ր. couverte, ֆր. ծածկուած : — Coteau, -ր. բլուր : — Plaine, ֆր. դաշտ : — Montagne, ֆր. լեռ : — Vallée, ֆր. ձոր : — Mêlé, -ր. mêlée, ֆր. խառնուած : — Parmi, բնդ. մէջ : — Lointain, -ր. lointaine, ֆր. հեռի . հեռաւոր . Lointain, (է-ւ-է-է) Է, -ր. հեռաւորութիւն . (et dans le lointain, և հեռուն, հեռու տեղեր) : — J'ai vu (voir բայէն), տեսայ : — Ville, ֆր. քաղաք : — Village, -ր. գիւղ : — Clocher, -ր. զանգակատուն : — Eglise, ֆր. եկեղեցի : — Au-dessus, վրայ . վեր : — O ! ո՛վ : — Que, ս'ըբան : — Vous êtes (être բայէն), Էք. ես : — Tout, -ր. toute, ֆր. բոլոր. ամէն : — Chose, ֆր. իր . բան : — Que vous avez faites (faire բայէն), զորս Դուք՝ դու բրած էք՝ ես : — Sont (être բայէն), են : — Oh ! ո՛հ : — Que ! ի՛նչ : — Monde, -ր. աշխարհ : — Admirable, զարմանալի : — Combien ! ո՛րչափ : — Oeuvre, ֆր. գործ . ձեռագործ : — Dont, ո-րնցմով : — Vous avez rempli (remplir բայէն), լեցուցած էք՝ ես :

Թարգմանելի

La terre apparaît avec ses plantes qui croissent (սճեցող), avec ses arbres couverts de fruits (դրճուկեց);

Avec ses coteaux, avec ses plaines, avec ses montagnes et ses vallées;

Avec ses maisons mêlées parmi les arbres;

Et dans le lointain (հեռուստ), j'ai vu les villes et les villages, et les clochers des églises au-dessus des maisons (դռերէն վեր).

O Dieu, que vous êtes grand, et que toutes les choses que vous avez faites sont grandes!

Oh! que ce monde est admirable, et combien sont admirables toutes les œuvres dont vous avez rempli le monde!



Դ Ա Ս Լ Ե .

(Շարունակութիւնն նախորդ դատունն)

Ուսանելի

Si, եթէ : — J'ouvre (ouvrir բայէն), կը բանամ. բանամ : — Yeux (œil/բառին յոյնականէ), աչկունք : — O, ո՛վ : — Vous êtes (être բայէն), է.ք. ես : — Devant, առջև : — Moi, ես. ինձ : — Magnificence, է.է. մեծ վայելչութիւն : — Ouvrage, -ր. գործ : — Je ferme (fermer բայէն), կը դոցեմ. դոցեմ : — Je vous trouve (trouver բայէն), ըզ ձեզ, զքեզ կը գտնեմ : — En moi, յիս : — J'écoute (écouter բայէն), մտիկ կ'ընեմ. մտիկ ընեմ : — Son, -ր. ձայն : — Lointain, -ր. lointaine, է.է. հեռուստ : — Bruit, -ր. աղմուկ : — Vie, է.է. կեանք. կենդանութիւն : — Parlent (parler բայէն), կը խօսին : — Il se fait (se faire բայէն), կ'ըլլայ : — Silence, -ր. լռութիւն : — Que se taise (se taire բայէն), լռէ : — Semble (sembler բայէն), կը թուի : — Muet, -ր. muette, է.է. համբ, մունջ : — Majesté, է.է. մեծութիւն .

վեհեութիւն : — Immense, անչափ : — Je suis (être բայէն), եմ : — Faible, տկար : — Mais, բայց : — Que, որքան որ : — J'élève (élever բայէն), կը բարձրացունեմ : — Voix, է.է. ձայն : — Vers, դէպ ի : — Je vous bénis (bénir բայէն), կ'որհնեմ զձեզ, զքեզ :

Թարգմանելի

Si j'ouvre les yeux, ô mon Dieu! vous êtes (եւ) devant moi dans la magnificence de vos (տա) ouvrages.

Si je ferme les yeux, je vous trouve en moi.

Si j'écoute . . . , tous (բոլոր) ces sons lointains, tous ces bruits de la vie (կենդանութեան) me parlent de Dieu (Սարունակ լրաց).

S'il se fait silence et que tout se taise, la terre semble muette devant la majesté de Dieu.

O Dieu, vous êtes grand et immense. Je suis faible et petit.

Mais, faible que je suis, j'élève ma voix vers vous (դէպ ի +եզ. +եդէ) et je vous bénis.



Դ Ա Ս Լ Զ .

Մ Ա Ն Բ Ա Վ Ի Գ Ք

Ուսանելի

Demandait (demander բայէն), կը հարցունէր : — Mendiant, -չ. -ր. mendiante, է.է. մոլորացող, մոլորացիկ . Mendiant (տոյնականէ), -ր. մոլորացիկան (դէմականէ) : — De quoi, ինչ բանով, ինչ բանէ : — Il vivait (vivre բայէն), կ'ապրէր : — Lui, անոր : — Répondit (répondre բայէն), պատասխանեց : — Si, եթէ : — Vous m'aviez demandé (demander բայէն), հարցունցած ըլլայիք : — Je meurs (mourir բայէն), կը մեռնիմ : — Je vous aurais répondu (répondre բայէն), պատասխանած պիտի ըլլայի . կը պատասխանէի : — Faim (էտն), է.է. քաղց, սնուցութիւն : — Suisse, Հելվետիացի : — Dormait (dormir բայէն),

կը ննջէր, կը քնանար : — Parapet, —. ծնօտ, պսակ (իւրիւն, պարսպ) : — Assiégé, —. assiégée, է. պաշարեալ : — Eut (avoir բայէն), ունեցաւ : — Emporté, —. emportée, է. տարուած : — Boulet, —. գնտակ : — Canon, —. թնդանօթ : — Autre, ուրիշ : — Témoin, —. վկայ. վկայութիւն : — Accident, —. դէպք, դիպուած : — S'écria (s'écrier բայէն), պուաց, գոչեց : — Ah! ո՛հ : — Que, ո՛րքան : — Camarade, —. ընկեր : — Sera étonné (être étonné բայէն), զարմացած պիտի ըլլայ : — Quand, երբոր : — Il s'éveillera (s'éveiller բայէն), պիտի արթննայ : — Se voir, տեսակցիլ. ինքզինքն համարիլ. հանդիպիլ. պատահիլ : — Sans, առանց : — Tête, է. գլուխ :

Թարգմանելի

Un homme demandait à un pauvre mendiant de quoi il vivait. Le pauvre lui répondit: «Si vous m'aviez demandé (է՞լէ հարցոցած ըլլայէ՛) de quoi je meurs, je vous aurais répondu que je meurs de faim.»

Un Suisse, qui dormait sur le parapet (պարէսպ) d'une ville assiégée, eut la tête emportée d'un boulet de canon (ինքանօթաբոլոսի մ'եկան իւրիւն տարաւ). Un autre Suisse, témoin de l'accident (եղածը տեսնելով), s'écria: «Ah! que mon camarade sera étonné (ընկեր ո՛րքան պիտի զարմնայ, պիտի աչքի), quand il s'éveillera (երբոր արթննայ), de se voir sans tête (ինքզինքն անգլուխի [առանց գլխոյ] տեսնելով).»

Դ Ս Ս Լ Է .

Ուսանելի

Voleur, —. voleuse, է. գող : — Entra (entrer բայէն), մտաւ : — Nuit, է. գիշեր : — Fenêtre, է. պատուհան : — Se mit à (se mettre բայէն), սկսաւ : — Tâtonner, խորխորակել, ձեռքով փնտռել : — Chercher, փնտռել : — Quelque chose, բան մը : — Voler, գողնալ : — Ne dormait pas (dormir բայէն), չէր քնանար : — Dit (dire բայէն), ըսաւ : — Ami, —. բարեկամ, amie, է. բարեկամուհի : — Tu viens (venir բայէն), կը գաս : — Lieu, —. տեղ : — Où, ուր :

Je ne puis (pouvoir բայէն), չեմ կրնար : — Trouver, գտնել : — Pendant, ժամանակ. ատեն : — Jour, —. օր. ցերեկ : — Mieux (bien մակբային հարկարարելէ), լաւագոյն, աւելի : — Exciter, շարժել : — Charité, է. գութ : — Passant, —. passante, է. անցորդ : — S'avisa (s'aviser բայէն), խորհեցաւ, մտածեց : — Faire, ընել : — Muet, —. muette, է. համբ : — Jeune, երիտասարդ : — Connaisait (connaître բայէն), կը ճանչէր : — Drôle, —. խորամանկ, խաբէբայ : — Demanda (demander բայէն), հարցուց : — Bonnement, միամտութեամբ : — En tirant (tirer բայէն), քաշելով : — Bourse, է. քսակ : — Y a-t-il? կա՞յ : — Déjà, արդէն : — Longtemps, շատ ժամանակ, երկար ատեն : — Tu as perdu (perdre բայէն), կորուսիր : — Parole, է. խօսք : — Dès, ի վեր, հետէ : — Enfance, է. տղայութիւն : — Répondit (répondre բայէն), պատասխանեց :

Թարգմանելի

Un voleur entra de nuit (գիշերանց, գիշերով) par la fenêtre (պատուհանէն) dans la chambre d'un pauvre homme, et se mit à tâtonner pour chercher quelque chose à voler. Le pauvre, qui ne dormait pas, lui dit: «Mon ami, tu viens de nuit chercher quelque chose dans un lieu où je ne puis rien (այնչ) trouver pendant le jour (ցերեկը).»

Un mendiant, pour mieux exciter la charité des passants (անցորդաց), s'avisa de faire le muet (խորհեցաւ որ համբ յետանայ). Un jeune homme (երիտասարդ մը), qui connaissait le drôle, lui demanda tout bonnement (անորարքեքեքութեամբ) en tirant (հանելով) sa bourse: «Y a-t-il déjà longtemps que tu as perdu la parole (համբ ըլլալէն ի վեր շատ ատեն կա՞յ)? — Dès mon enfance, lui répondit le muet.»

Դ Ս Ս Լ Ը .

Ուսանելի

Etudiant, -ր. ուսանող : — Avait (avoir բայէն), ունէր : — Besoin, -ր. կարօտութիւն . պէտք : — Quelques, մի քանի, քանի մը : — Ecrivit (écrire բայէն), գրեց : — Prier, աղաչել : — Acheter, գնել, ծախու առնուլ : — En ajoutant (ajouter բայէն), աւելցունելով : — Remettrait (remettre բայէն), նորէն իւր սեղը պիտի դնէր . պիտի յանձնէր, տար, դարձունէր : — Montant, -ր. բովանդակութիւն (հաշիւ) . բովանդակ դուսար : — Occasion, է՛. առիթ : — Négligea (négliger բայէն), հոգ չտարու, անհոգացու, անփոյթ եղաւ : — Commission, -ր. յանձնարարութիւն : — Quelques temps après, ժամանակ մը յետոյ : — Ayant rencontré (rencontrer բայէն), պատահած ըլլալով . պատահելով : — Dit (dire բայէն), ըսաւ : — Cher, -ր. chère, է՛. սիրեցեալ, սիրելի : — Je suis fâché (être fâché բայէն), կը ցաւիմ : — Reçu, -ր. regue, է՛. ընդունած : — Lettre, է՛. նամակ : — Par laquelle, որով : — Vous m'avez prié (prier բայէն), ինձմէ խնդրած էք, աղաչեք էք ինձ : — Officier, -ր. սպայ : — Gascon, -ր. Gasconne, է՛. կասգոնիացի : — Demandait (demander բայէն), կը հարցունէր, կ'ուզէր : — Appointment, -ր. թողակ : — Ministre, -ր. նախարար : — Guerre, է՛. պատերազմ : — Je meurs (mourir բայէն), կը մեռնիմ : — Faim (ჰէ), է՛. քաղց, անօթութիւն : — Voyant (voir բայէն), տեսնելով : — Visage, -ր. երես : — Vermeil, -ր. vermeille, է՛. կարմրագոյն . կարմիր : — Démentait (démentir բայէն), սուտ կը հանէր : — Ne vous y méprenez pas (se méprendre բայէն), մի սխալեք . մի խաբուեք : — Monseigneur, -ր. մեծապատիւ, մեծապոյծառ իշխան : — Je dois (devoir բայէն), կը պարտիմ : — Hôte, -ր. hôtesse, է՛. հիւր . պանդոկապետ : — Fait (faire բայէն), կ'ընէ : — Crédit, -ր. վարկ (է՛. հաւանութիւն) . համարուած : — Depuis longtemps, երկար ժամանակէ, ատենէ ի վեր :

Թարգմանելի

Un étudiant qui avait besoin (պէտք, հարկաւորութիւն ունէր) de quelques livres, écrivit à un de ses amis pour le prier de les lui acheter, en ajoutant qu'il lui en remettrait le montant à l'occasion (դարձաբերուած) . Cet ami

négligea la commission. Quelque temps après ayant rencontré l'étudiant, il lui dit: Mon cher ami, je suis fâché de n'avoir pas reçu la lettre (կը ցաւիմ որ նամակը չընդունեցայ) par laquelle vous m'avez prié de vous acheter des livres.

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

— J'ai vu le ministre de la guerre. — En le voyant, il sortit de sa chambre. — Cet officier est très riche. — Un visage vermeil. — Ne vous y méprenez pas, Monseigneur. — Mon hôte me demandait trente (երեսուն) francs (հարանկ) . — Je meurs de faim. — Il lui fait crédit (հէ, սպասելի է սուրբ) depuis longtemps. — Je vous dois ma vie (կէտն) . — Un Gascon demandait tous ses appointements.

Դ Ս Ս Լ Թ .

(Շարունակող) թիւն Մանրալիպայց

Ուսանելի

Jeune homme, երիտասարդ : — Peu, քիչ : — Esprit, -ր. միտք . խելք : — Voulait (vouloir բայէն), կ'ուզէր : — Ecrire, գրել : — Savait (savoir բայէն), գիտէր : — Trop, շատ . չափազանց : — Comment, ինչպէս : — Faire, ընել : — Il acheta (acheter բայէն), գնեց : — Trouva (trouver բայէն), գտաւ : — Bientôt, շուտ մը . քիչ ատենէն : — Telle (tel բառին է՛. հետեւ է), այնպիսի, նման : — Désirait (désirer բայէն), կը փափագէր, կը ցանկար : — Il copia (copier բայէն), ընդօրինակեց, օրինակեց : — Exactly, ճշգորէն : — Envoya (envoyer բայէն), գրկեց : — Destination, է՛. սահմանակ տեղ, հասցէ : — Avait (avoir բայէն), ունէր : — Même, նոյն : — Y, անդ, հան : — Répondit (répondre բայէն), պատասխանեց : — Terme, -ր. նշանակեալ . փախճան . պայմանագրով : — Monsieur, -ր. Տէր : — J'ai reçu (recevoir բայէն), ընդունեցայ : — Tournez (tourner բայէն), դարձուցէք : — Feuillet, -ր. թերթ . թուղթ : — Vous aurez (avoir բայէն), պիտի ունենար : — Réponse, է՛. պատասխան :

Թարգմանելի

Un jeune homme de peu d'esprit (կարճատիւ . անօր) voulait écrire à un ami, et ne savait trop comment le faire (ինչպէս ընելիչը չէր գիտեր); il acheta un livre de lettres, et en trouva bientôt une telle qu'il la désirait (գոյաբանի տեւ նամակ մը գոյա-): il la copia exactement et l'envoya à sa destination (է-ր հասցէին շնչից). Son ami, qui avait le même livre, y trouva cette lettre, et lui répondit en ces termes (այս խօստե-րով): Monsieur, j'ai reçu votre lettre: tournez le feuillet, et vous aurez la réponse (պարտախանը պիտի գործէ . կը գործէ).

Գ Ս Ս Խ Ս .

Ուսանելի

Empereur, -ր. կայսր : — Joseph (յորոսէ անան), -ր. Զովսէփ : — Etant arrivé (arriver բայէն), հասած ըլլալով : — France, է՛ . Գաղղիա : — Avant, յառաջ : — Equipage, -ր. նաւաստիք . պիտոյք . բանակի հանդերձանք (օրոր- է-դէր): — Hôtesse (hôte [օր] բառին է՛-դէ-ն է), պանդոկապետուհի : — Etait (être բայէն), էր : — Hu- meur, է՛ . բնութիւն, բնասրութիւն : — Gaie (gai բառին է՛-դէ-ն է), զուարթ : — Demanda (demander բայէն), հարցոց : — Suite, է՛ . շարունակութիւն : — Non, ո՛չ : — Répondit-il (répondre բա- յէն), պատասխանեց նա : — Quelque temps après, քիչ մը փամա- յէն : — Elle (il ին է՛-դէ-ն է) entra (entrer բայէն), մտաւ : — Chambre, է՛ . սենեակ : — Comme, բառ որում, որովհետեւ, ինչ- պէս որ : — Il était occupé (être occupé բայէն), կ'ըսողէր : — Se faire la barbe, ածելը-ելլ : — Avait (avoir բայէն), ունէր : — Quel- que, մէկ, մը : — Emploi, -ր. պաշտօն : — Auprès, քով : — Mo- narque, -ր. միապետ, արքայ : — Je rase (raser բայէն), կ'ածելիւմ : — Quelquefois, երբեմն :

Թարգմանելի

L'empereur Joseph étant arrivé dans une ville de France avant ses équipages (է-ր մարդոցն յառաջ), l'hôtesse, qui était d'une humeur gaie (զուարթ բնա- սրութիւն մ'անէր), lui demanda s'il était de la suite de l'empereur (կայսեր Զովսէփոցն է՞) .

— Non, répondit-il.

Quelque temps après, elle entra dans sa chambre, comme il était occupé à se faire la barbe (ածելը-ելլ), et lui demanda s'il avait quelque emploi auprès de l'empereur (կայսեր Զովսէփոցն մ'անէ՞ն).

— Oui, répondit le monarque, je le rase quel- quefois.

Գ Ս Ս Խ Ս .

Ուսանելի

Gentilhomme, -ր. տոհմիկ . ազնուական : — Hors (հօ-), դուրս : — Etat, -ր. վիճակ : — Satisfaire, գոհ ընել, մարդ գոհացունել . պարտքն հատուցանել : — Créancier, -ր. créancière, է՛ . պարտա- տէր : — Disait (dire բայէն), կ'ըսէր : — Matin, -ր. առաւօտ, առ- տու : — En se levant (se lever բայէն), կ'ընելով : — Emporte (em- porter բայէն), կը տանի, կ'առնու կը տանի : — Viendront (venir բայէն), պիտի գան : — Aujourd'hui, այսօր : — Demander, ինդրել . հարցունել : — Peine, է՛ . պատիժ . վիշտ . նեղութիւն . հոգ . (à peine, հազիւ) : — Avait-il fini (finir բայէն), լինցեր էր, աւարտած էր : — Parole, է՛ . խօսք : — Il entendit (entendre բայէն), լսեց : — Frapper, զարնել : — Porte, է՛ . դուռն : — Il ouvre (ouvrir բայէն), կը բանայ : — Voit (voir բայէն), կը տեսնէ : — Entrer, մտնել : — Quatre, չորս : — Commencent (commencer բայէն), կը սկսին : — S'il les avait oubliés (oublier բայէն), թէ նորէն մոռցեր էր զա- նոնք : — Je jure (jurer բայէն), կ'երդնում : — Dit (dire բայէն), բառ : — Je pensais (penser բայէն), կը խորհէի, կը մտածէի : — Il n'y a que . . . , չկայ բայց եթէ . . . , . . . մը կայ որ, . . . մը յառաջ : — Instant, -ր. վայրկեան :

Թարգմանելի

Un pauvre gentilhomme, hors d'état de satisfaire ses créanciers (նխարեհաւոր զարդարեբերն հարուցանել), disait un matin en se levant: Que le diable emporte (սարսանան րանի) tous ceux qui viendront aujourd'hui me demander de l'argent.

A peine avait-il fini ces paroles (հարիւս լիւս արեւոյ լինողներ էր. այս խօսքս լինողանելուն պէս), qu'il entendit frapper à sa porte (դռնը զարնել): il ouvre, et voit entrer quatre de ses créanciers, qui commencent à lui demander s'il les avait encore oubliés.

Je vous jure, leur dit le gentilhomme, que je pensais à vous il n'y a qu'un instant (եւ զի լայրիւն զի յարաւ յեր իրայ կը հրատեի).

Դ Ա Ս Խ Բ.

Ուսանելի

Valet, -r. ծախայ: — Ivre, արբեալ. գիտով: — Ayant rencontré (rencontrer բայեն), պատահած ըլլալով: — Maître, -r. տէր. իշխան: — Cheval, -r. ձի. (à cheval, ձիու վրայ): — Arrêta (arrêter բայեն), կեցուց: — Prenant (prendre բայեն), առնելով. բրուներով: — Bride, է. սանձ (տնդի): — Demanda (demander բայեն), հարցուց: — Quel, -r. quelle, է. ինչ: — Était (être բայեն), էր: — Prix, -r. գին: — Voyant (voir բայեն), տեսնելով: — Etat, -r. վիճակ: — Fit (faire բայեն), բրաւ: — Conduire, առաջնորդել. տանել: — Où, յորում, ուր: — On mit (mettre բայեն), դրին: — Coucher, պառկեցունել: — Lendemain, երկրորդ օր. վաղը: — Fut (être բայեն), եղաւ. գնաց: — Demander, հարցունել: — Il voulait (vouloir բայեն), կ'ուզէր: — Donner, տալ: — Monseigneur,

-r. մեծապատիւ տէր: — Répondit (répondre բայեն), պատասխանեց: — Désenivré, -r. desenivree, է. գինովութենէ սթափած. սթափած. խելքը վրան եկած: — Acheter, գնել: — Hier, էրէկ: — Soir, -r. էրէկոյ: — S'en est allé (s'en aller բայեն), գնացած էր: — Heure, է. ժամ. (de bonne heure, կանուխ:) — Matin, -r. առաւօտ:

Թարգմանելի

Un valet ivre ayant rencontré son maître à cheval, l'arrêta, et prenant le cheval par la bride (յիս առնելն բռնելով), il lui demanda quel en était le prix (գինն ի՞նչ է). Le maître, voyant dans quel état il était, le fit conduire (տանել րոտտ) dans une maison, où on le mit coucher (պառկեցուցին). Le lendemain le maître fut (գնաց) lui demander ce qu'il voulait lui donner de son cheval (յիսն ի՞նչ կու գայ). Monseigneur, lui répondit le valet désenivré, celui qui voulait l'acheter hier au soir (էրէկ էրէկոյ), s'en est allé de bonne heure ce matin (այս առաւօտ կանուխ գնաց, զի կեցուցաւ):

Դ Ա Ս Խ Գ.

Ուսանելի

Jeune, երիտասարդ: — Sot, -r. sotté, է. անխելք. անմիտ: — Ne savait ne . . . (savoir բայեն), ոչ . . . գիտէր: — Avait reçu (recevoir բայեն), ընդունած էր: — Présent, -r. պարգեւ: — Beau, bel, -r. belle (1), է. գեղեցիկ: — Pour, վասն, համար: — Faire, ընել: — Parade, է. ձիավաճառանոց. ցոյց: — Il porta (porter բայեն), տարաւ: — Eglise, է. եկեղեցի: — Se donnait l'air, կը ձեւանար: — Lire, կարդալ: — Avec, հետ: — Beaucoup, շատ:

(1) Տե՛ս Դաս Գ. Ծանօթութիւն (1):

— Dévotion, էգ. ջերմեռանդութիւն : — Malheureusement, դժբախտաբար : — Jeune homme, երիտասարդ : — Etait (être բայէն), էր : — Derrière, ետեւը : — S'aperçut (s'apercevoir բայէն), նշմարեց : — Tenait (tenir բայէն), կը բռնէր : — Rebours, հակառակ կողմ. հակառակը . (à rebours, գլխիվայր) : — Monsieur, տէր : — Dit-il (dire բայէն), ըսաւ : — Excusez (excuser բայէն), ներեցէք : — S'il vous plaît, եթէ կը հաճէք. կ'ազաչեմ, խնդրեմ : — Hardiesse (հարձակութիւն), էգ. համարձակութիւն : — Je prends (prendre բայէն), կ'առնում : — Demander, հարցունել : — Pourquoi ? Ինչո՞ւ, Ինչո՞ւ համար : — Vous tenez (tenir բայէն), կը բռնէք : — C'est que, պատճառն այն է թէ, վասն զի, քանզի : — Je suis (être բայէն), եմ : — Gaucher, աջ. gauche, էգ. ձախիկ (աջ. է) : — Répondit (repondre բայէն), պատասխանեց :

Թարգմանելի

Un jeune sot qui ne savait ni A ni B (այ բնաւ, առնետեմ կարգաւ չէր գիտէր), avait reçu en présent un beau livre. Pour en faire parade (ցոյցդրելու համար), il le porta à l'église et se donnait l'air d'y lire avec beaucoup de dévotion. Malheureusement un jeune homme qui était derrière lui, s'aperçut, qu'il tenait son livre à rebours (գլխիվայր կը բռնէր). Monsieur, lui dit-il, excusez, s'il vous plaît, la hardiesse que je prends de vous demander (կ'ազաչեմ ձեզից խնդրելու որեւէ, ներեցէ՛ք համարչակութեանս, յանդիմանութեանս որով կը համարչակեմ), pourquoi vous tenez votre livre à rebours ?

— C'est que je suis gaucher, répondit le jeune sot.



Դ Ա Ս Ի Դ .

Ուսանելի

Docteur, աջ. բժիշկ : — Fort, աջ. forte, էգ. յայտ, խիստ : — Occupé, աջ. occupée, էգ. (s'occuper բայէն), զբաղեալ : — Cabinet, աջ. գրասենեակ : — Vit (voir բայէն), տեսաւ : — Entrer, մտնել : — Fille, էգ. աղջիկ : — Demanda (demander բայէն), հարցուց : — Feu, աջ. հուր, կրակ : — Mais, բայց : — Dit (dire բայէն), ըսաւ : — Tu n'as rien (avoir բայէն), բան մը չունիս : — Pour, վասն, համար : — Emporter, տանիլ : — Pendant, ժամանակը. միջոցը . (pendant que, երբոր) : — Cherchait (chercher բայէն), կը փնտռէր : — Vase, աջ. աման (է-ա) : — S'approche (s'approcher բայէն), կը մօտենայ : — Cheminée, էգ. վառարան : — Prend (prendre բայէն), կ'առնու : — peu, քիչ : — Cendre, էգ. մոխիր (է-ւ) : — Froid, աջ. froide, էգ. ցուրտ . պաղ : — Main, էգ. ձեռք : — Met (mettre բայէն), կը դնէ : — Quelque, քանի մը, մի քանի : — Charbon, աջ. ածուխ : — Pardessus, վրան : — Fut (être բայէն), եղաւ : — Tellement, այնչափ : — Surpris, աջ. surprise, էգ. (surprendre բայէն), զարմացեալ : — Jeta (jeter բայէն), նետեց : — Terre, էգ. երկիր. հող : — En disant (dire բայէն), ըսելով : — Avec, հետ, . . . թեամբ : — Science, էգ. գիտութիւն : — Je n'aurais pu (pouvoir բայէն), կրցած չզետի ըլլի. չզետի կարենայի : — Trouver, գտնել : — Expédient, աջ. ճարք, միջոց : — Naturel, աջ. naturelle, էգ. բնական :

Թարգմանելի

Un docteur fort occupé (այտ զբաղեալ) dans son cabinet, vit entrer une petite fille qui lui demanda du feu (կրակ ուղեց). Mais, lui dit le docteur, tu n'as rien pour l'emporter; et pendant qu'il cherchait un vase, la petite fille (ձաղկահասակ աղջիկն, օրէորդն) s'approche de la cheminée, prend un peu de cendres froides dans sa main, et met quelques charbons pardessus. Le docteur en fut tellement surpris (առոր վրայ

այնչա՛ք շարժացաւ) qu'il jeta un de ses livres par terre (գետնին), en disant:

— Avec toute ma science je n'aurais pu trouver (չպէտէ կարենայի գործել) cet expédient si naturel.

Գ Ս Ս Խ Է.

Ուսանելի

Gentilhomme, -ր. սոճմիկ, ազնուական մարդ: — Absent, -ր. absente, է՛. բացակայ: — Patrie, է՛. հայրենիք: — Depuis, Ի վեր, հետէ: — Certain, -ր. certaine, է՛. ստոյգ, ապահով: — Temps, -ր. ժամանակ. (un certain temps, ժամանակ մը): — Rencontra (rencontrer բայէն), պատահեցաւ: — Paysan, -ր. paysanne, է՛. գիւղացի: — Environ, մօտ. գրեթէ: — Après, յետոյ, ետքը: — Différent, -ր. différente, է՛. տարբեր. զանազան: — Question (տարեմ), է՛. հարցում. հարցուած. ինդիր: — Sur, վրայ: — Pays, -ր. երկիր. աշխարհ: — Demanda (demander բայէն), հարցուց: — Il y avait (avoir բայէն), կար: — Toujours, մշտ: — Autant de, այնքան. նոյնքան: — Fou, fol, -ր. (1) folle, է՛. յիմար, խենդ, անմիտ: — Autrefois, երբեմն: — Vraiment, սուղիւ, յիրաւի: — Non, ոչ: — Monsieur, մէր: — Répondit (répondre բայէն), պատասխանեց: — Il n'y en a (avoir բայէն), չկայ անկից, անկէ, աննոցմէ: — Plus, աւելի, ալ, այլ եւս: — Vous étiez (être բայէն), էէր: — Sentit (sentir բայէն), զգաց: — Piquant, -ր. piquante, է՛. խայթող. սուր. կծու: — Réponse, է՛. պատասխան: — Loin, հեռի, հեռու: — Se fâcher, բարկանալ: — Il dit (dire բայէն), ըսաւ: — Tu ne parais pas (paraître բայէն), չես երեւիր: — Être, լինել, ըլլալ: — Nombre, -ր. թիւ:

Թարգմանելի

Un gentilhomme, absent de sa patrie depuis un certain temps (ժամանակ՝ առեն մը, ինչ մ'առեն), rencontra un paysan de ses environs (կար մօտ որեղերէն), et après différentes questions sur son pays, il lui de-

(1) Տե՛ս Գաս ԻԵ. Մանթուիւն (1).

manda s'il y avait toujours autant de fous qu'autrefois (աւշնայն չա՛ք).

— Vraiment non, Monsieur, lui répondit le paysan, il n'y en a plus autant que quand vous y étiez (յեր հոն գործաւ՛ք եղած ժամանակն չա՛ք չէայ).

Le gentilhomme sentit tout le piquant de cette réponse (եւտէն ուր որդին իմացաւ), et loin de s'en fâcher (ալ ինչ միայն չբարկացաւ, այլ), il dit au paysan:

— Tu ne me parais pas être de leur nombre (աննոց իւրեւն, աննոցմէ).

Գ Ս Ս Խ Զ.

Ուսանելի

Voyageait (voyager բայէն), կը ճանապարհորդէր: — Avec, հետ: — Valet, -ր. ծառայ. սպասաւոր. (valet de chambre, սենեկապան): — Celui-ci, սա, ատի: — S'endormit (s'endormir բայէն), քնացաւ: — Perdit (perdre բայէն), կորցոս, կորսնցուց: — Manteau, -ր. վերարկու: — Maître, -ր. տէր: — Tournant (tourner բայէն), դարձունելով: — Tête, է՛. գլուխ: — Vit (voir բայէն), տեսաւ: — Chanceler, երեքալ, դեղեւել: — N'apercevant plus (apercevoir բայէն), ալ չտեսնելով, ոչ եւս տեսնելով: — Il crie (crier բայէն), կը պոռայ: — Voix, է՛. ձայն: — Marquait (marquer բայէն), կը նշանակէր. կը ցուցունէր. կը յայտնէր: — Mécontentement, -ր. գժգոհութիւն: — Jean (յարուստի անուն), -ր. Յովհանն. Յովհաննէս: — Où? ո՞ւր: — Est (être բայէն), է: — Je gage (gager բայէն), կը խոստանամ. գրաւ կը գնեմ: — Vous l'avez perdu (perdre բայէն), դուք զայն կորուսէք: — Ne voyant plus (voir բայէն), ալ չտեսնելով. ոչ եւս տեսնելով: — Dit (dire բայէն), ըսաւ: — Je ne gage pas (gager բայէն), գրաւ չեմ գներ: — Je suis (être բայէն), եմ: — Sûr, -ր. sûre, է՛. վստահ. ապահով: — Vous gagneriez (gagner բայէն), պիտի շահէիք, վստահէիք. կը շահէիք, կը վստահէիք:

Թարգմանելի

Un gentilhomme voyageait avec son valet de chambre ; celui-ci s'endormit sur son cheval, et perdit le manteau de son maître. Le gentilhomme tournant la tête, le vit chanceler, et n'apercevant plus son manteau, il lui crie d'une voix qui marquait (կը յայդներ) son mécontentement :

— Jean, où est mon manteau ? je gage (գրաւ կը դնեմ) que vous l'avez perdu !

Le valet ne le voyant plus, dit :

— Moi, je ne gage pas, Monsieur, car (տանդ) je suis sûr que vous gagneriez .

Դ Ա Ս Խ Է .

Ուսանելի

Jeune, երիտասարդ : — Prince, առ. իշխան : — Agé, առ. âgée, էգ. տարեկան : — Sept, եօթն : — An, առ. տարի : — Réunissait (réunir բայէն), կը միացունէր : — Beaucoup, շատ : — Gentillesse, էգ. ազնուութիւն, ազնուականութիւն : — Infiniment, յանհունա . խիստ շատ : — Esprit, առ. խելք. միտք. հանճար. ոգի : — Il était (être բայէն), էր : — Jour, առ. օր : — Objet, առ. առարկայ, նիւթ : — Admiration, էգ. հիացումն, զարմանք : — Société, էգ. ընկերութիւն : — Vieux, vieil, առ (1). vieille, էգ. ծեր : — Capitaine, առ. հարիւրապետ : — Témoin, առ. վկայութիւն . վկայ : — Louange, էգ. գովեստ : — On donnait (donner բայէն), կու տային. կը տրուէր : — Dit (dire բայէն), ըսու : — Voix, էգ. ձայն : — Assez, բաւական : — Haut, առ. haute, էգ. բարձր : — Ont (avoir բայէն), ունին : — Tant, այնքան : — Si, սյուշափ : — Tendre, մատաղ : — Souvent, յաճախ, շատ անգամ : — Peu, քիչ : — Ils sont (être բայէն), են : — Avait entendu (entendre բայէն), լսած էր : — Repartit (repartir բայէն), պատասխանեց : — Sur, վրայ : — Même, նոյն : — Ton, առ. ձայն . (sur le même ton, նոյն ձայնիւ՝ եղանակաւ) : — Il faut (falloir բայէն), պէտք է : — Que vous ayez eu (avoir բայէն), որ ունեցած լինիք, ըլլաք : — Enfance, էգ. տղայութիւն :

(1) Տես Դաս ԻԵ. Ծանօթումըն (2) :

Թարգմանելի

Un jeune prince âgé de sept ans (եօթնամեայ, եօթնամեակեան), réunissait à beaucoup de gentillesse infiniment d'esprit (շատ մ'ազնիւ կերպերու հետ միացեալ կարգէր զուր խելք մ'ունէր . յոյժ բազմազար և յոյժ խելացի էր) : il était un jour l'objet de l'admiration de toute une société (օր մ'որ բովանդակ ընկերութեան զարմացման առարկայն եղած էր . բովանդակ ընկերութեան մը վրան կը զարմանար) . Un vieux capitaine, témoin des louanges qu'on lui donnait (անոր որոտած բովանդակն հան ախանջալար վկայ ըլլալով . անոր որոտած բովանդակը լսելով), dit d'une voix (յայնիւ, յայնով մը) assez haute :

— Les enfants qui ont tant d'esprit dans un âge si tendre (այսչափ մատաղ հասակն մէջ, ոչորիկութեան տարեան), en ont souvent peu quand ils sont grands (մեծցած տարեանին ժամանակ) .

Le jeune prince qui l'avait entendu, lui repartit sur le même ton :

— Monsieur le Capitaine, il faut que vous ayez eu infiniment d'esprit (զուր խելք շատ խելք ունեցած ըլլալով) dans votre enfance .

Դ Ա Ս Խ Ը .

Ուսանելի

Paysan, առ. paysanne, էգ. գիւղացի : — Alla (aller բայէն), գնաց : — Chez, տունը . բովր : — Voisin, առ. դրացի, voisine, էգ. դրացուհի : — Prier, աղաչել : — Prêter, փոխ տալ : — Ane, առ. էշ : — N'y était pas disposé, մտադիր, արամադիր չէր . կամք չուներ . չէր ուզէր : — Répondit (répondre բայէն), պատասխանեց : — Il était bien fâché (être fâché բայէն), յոյժ կը ցաւէր : — Il n'avait pas demandé (demander բայէն), ուզած, խնդրած չէր : — Plus,

աւելի : — Tôt, շուտ . կանուխ : — Il avait prêté (prêter բայէն),
 փոխ տուած էր : — Autre, ուրիշ : — Comme, ինչպէս . որովհետեւ :
 Il s'excusait (s'excuser բայէն), ինքզինք կը ջատագովէր : — Ainsi,
 այսպէս : — Se mit à (se mettre à բայէն), սկսաւ : — Braire, զը-
 աւլ : — Ah! ո՛հ, ո՛ : — Dit (dire բայէն), ըսաւ : — Voilà, աւասիկ :
 — Assure (assurer բայէն), կը հաստատէ : — Vous aviez prêté (prê-
 ter բայէն), փոխ տուած էիք : — Il faut (falloir բայէն), պէտք է :
 — Avouer, խոստովանել : — Vous êtes (être բայէն), էք : — Fort,
 ուր . forte, է՛ք . խիստ . յոյժ : — Obligeant, ուր . obligeante, է՛ք . մար-
 դասէր . աղնիւ : — Je trouve (trouver բայէն), կը գտնեմ : — Bien,
 խիստ : — Singulier, ուր . singulière, է՛ք . տարօրինակ . անսովոր . պը-
 լանդակ . զարմանալի : — Répliqua (répliquer բայէն), պատասխան
 տուաւ . պատասխանեց : — Croire, կարծել . հաւատալ : — Plutôt,
 աւելի : — Que, քան . քան թէ :

Թարգմանելի

Un paysan alla chez son voisin, pour le prier de lui prêter son âne. Le voisin qui n'y était pas disposé, lui répondit qu'il était bien fâché de ce qu'il ne l'avait pas demandé plus tôt (էլ ցաւե՛մ ուր յաւաջ շուղեցիք), et qu'il l'avait prêté à un autre. Comme il s'excusait ainsi (ինչպէս այսպէս ջատագովելու տրե՛ն), l'âne se mit à braire.

— Ah! dit le paysan, voilà votre âne qui assure que vous l'avez prêté à un autre; il faut avouer que vous êtes fort obligeant (շար Բարեբար, մարդասէր)!

— Je vous trouve bien singulier, lui répliqua le voisin, de croire plutôt mon âne que moi-même (ինչէ աւել յիտա կը հաստատուի).



Դ Ա Ս Խ Թ .

Ուսանելի

Trois, երեք : — Voyageur, ուր . voyageuse, է՛ք . ճանապարհորդ . ճամբորդ : — Trouvèrent (trouver բայէն), գտան : — Trésor, ուր . գանձ : — Chemin, ուր . ճամբայ . (en chemin, ճամբան, ճամբուն վրայ) : — Partagèrent (partager բայէն), բաժնեցին : — Ils continuèrent (continuer բայէն), յառաջ տարին, շարունակեցին : — Route, է՛ք . ճամբան : — En s'entretenant (s'entretenir բայէն), խօսելով, խօսակցելով : — Usage, ուր . գործածութիւն : — Ils feraient (faire բայէն), պիտի ընէին : — Richesse, է՛ք . հարստութիւն : — Comme, ըստ որում, որովհետեւ : — Vivre, ուր . ուտելիք . կերակուր . (vivres, յ՛ք . պաշար . պարէն) : — Etaient consommés, սպառած էր : — Ils convinrent (convenir բայէն), միաբանեցան, խօսք ըրին : — Entre, մէջ : — Eux, անոք : — Irait (aller բայէն), պիտի երթար : — Acheter, գնել : — Ville, է՛ք . քաղաք : — Plus, աւելի : — Jeune, երիտասարդ : — Se chargea (se charger բայէն), վրան առաւ, յանձն առաւ : — Commission, է՛ք . յանձնարարութիւն . գործ : — Il se disait (se dire բայէն), ինքնիրեն, իւրովի կ'ըսէր : — Voilà, աւասիկ : — Riche, հարուստ : — Mais, բայց : — Je serais (être բայէն), պիտի ըլլայի . կ'ըլլայի : — Bien, աւելի : — Davantage, աւելի, ա՛լ : — Si, եթէ : — J'avais été (être բայէն), եղած էի, ըլլայի : — Seul, ուր . seule, է՛ք . առանձին, մինակ : — Quand, երբ : — S'est présenté (se présenter բայէն), ներկայացեր է, ներկայացաւ : — Deux, երկու : — Homme, ուր . մարդ : — Ont enlevé (enlever բայէն), յափշտակած են, յափշտակեցին) : — Ne pourrais-je pas (pouvoir բայէն), չպիտի կարենայի . չէ՞ կրնար : — Reprendre, նորէն առնուլ . ետ առնուլ : — Cela, ասի : — Serait (être բայէն), պիտի ըլլար . կ'ըլլար : — Facile, դիւրին : — Je n'aurais que . . . (avoir բայէն), . . . միայն պիտի ունենայի . կ'ունենայի : — Empoisonner, թունաւորել . դեղել : — Je vais (aller բայէն), կ'երթամ : — Retour, վերադարձ : — Je dirais (dire բայէն), պիտի ըսէի . կ'ըսէի : — J'ai diné (diner բայէն), ճաշեցի : — Compagnon, ուր . ընկեր : — Mangeraient (manger բայէն), պիտի ուտէին . կ'ուտէին : — Sans, առանց : — Défiance, է՛ք . կասկած : — Mourraient (mourir բայէն), պիտի մեռնէին . կը մեռնէին : — Je n'ai que (avoir բայէն), . . . միայն ունիմ, չունիմ բայց եթէ . . . : — Tiers, ուր . tierse, է՛ք . երրորդ . Tiers, է՛ք . երրորդ մասն : — J'aurais (avoir բայէն), պիտի ունենայի . կ'ունէ-

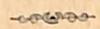
նայի : — Cependant, սակայն : — Autre, այլ, ուրիշ : — Se disaient (se dire բայեն), իրարու կ'ըսէին : — Nous avons été obligés (être obligé բայեն), ստիպուած ենք : — Partager, բաժնել : — Avec, հետ : — Jeune homme, երիտասարդ : — Part, էէ. մասն, բաժին : — Augmenté (augmenter բայեն), աւելցուցած, շատցուցած պիտի ըլլար, կ'ըլլար : — Nous serions (être բայեն), պիտի ըլլայինք. կ'ըլլայինք : — Véritablement, ճշմարիտ, ճշմարտագէտ, իրացունէ : — Il va (aller բայեն), կ'երթայ : — Revenir, նորէն գալ. դառնալ : — Nous avons (avoir բայեն), ունինք : — Poignard, -ր. դաշոյն (է-տ-) : — Revint (revenir բայեն), դարձաւ : — Empoisonné, -ր. empoisonnée, էէ. (empoisonner բայեն), թունաւորեալ. դեղեալ : — Assassinerent (assassiner բայեն), սպաննեցին : — Ils mangèrent (manger բայեն), կերան : — Moururent (mourir բայեն), մեռան : — N'appartint à personne (appartenir բայեն), մէկու մ'ալ չ'ըլերարեցաւ, չ'ինկաւ :

Թարգմանեի

Trois voyageurs trouvèrent un trésor en chemin, et le partagèrent. Ils continuèrent leur route en s'entretenant de l'usage qu'ils feraient de leurs richesses (հարստութիւններն ինչպէս փորձաշէլիքներն առ իրայ). Comme leurs vivres étaient consommés (կերակուրներն լնացած ըլլալով), ils convinrent qu'un d'entre eux irait en acheter à la ville, et le plus jeune se chargea de cette commission (այս փորձն, յանձնարարութիւնը իրան առան). Il se disait en chemin : « Me voila riche (աւանել հարստացայ); mais je le serais bien davantage (քայց ա՛լ աւելի հարստ կ'ըլլայի), si j'avais été seul, quand le trésor s'est présenté. Ces deux hommes m'ont enlevé mes richesses; ne pourrais-je pas les reprendre? Cela me serait facile; je n'aurais qu'à empoisonner les vivres que je vais acheter (շնելու կերակուրներն ինչպէս թունաւորելը քահական է, քահական է որ թունաւորեմ). A mon retour, je dirais que j'ai dîné à la ville; mes compagnons mangeraient sans dé-

fiance (անկասկած), et ils mourraient. Je n'ai que le tiers (երրորդ մասը) du trésor, et j'aurais le tout.» Cependant les deux autres voyageurs se disaient : « Nous avons été obligés de partager le trésor avec ce jeune homme; sa part aurait augmenté les nôtres (Վերինները), et nous serions véritablement riches. Il va revenir; nous avons de bons poignards.»

Le jeune homme revint avec les vivres empoisonnés. Ses compagnons l'assassinèrent; ils mangèrent, moururent, et le trésor n'appartint à personne.



Գ Ս Ս Ծ .

Ոստանեի

Garçon, -ր. մանչ. տղայ : — Ayant demandé (demander բայեն), ուզած ըլլալով : — Viande, էէ. միս : — Table, էէ. սեղան : — Demander, ուզել : — Il devait (devoir բայեն), կը պարտէր : — Attendre, սպասել : — Voyant (voir բայեն), տեսնելով : — Monde, -ր. աշխարհ : (tout le monde, ամէն մարդ) : — Mangeait (manger բայեն), կ'ուտէր : — Papa, -ր. հայրիկ : — Donnez-moi (donner բայեն), տուէք ինձ. տուէք : — Sel, -ր. աղ : — Demanda (demander բայեն), հարցուց : — Manger, ուտել : — Donner, տալ : — Répliqua (répliquer բայեն), պատասխանեց : — S'apercevait (apercevoir բայեն), նշմարելով. տեսնելով : — Donna (donner բայեն), տուաւ : — Sans, առանց :

Թարգմանեի

Un petit garçon ayant un jour demandé de la viande à la table (սեղանի վրայ), son père lui dit qu'il n'était pas honnête (վէպել) d'en demander, et qu'il devait attendre qu'on lui en donnât (որ էրէն որոտէր որ փան). Ce pauvre enfant voyant que tout le monde

mangeait, et qu'on ne lui donnait (չէին տալ) rien, dit à son père : — Mon papa, donnez-moi, s'il vous plaît (եթէ ին հասնէ . ի՞նչու չէ՞), un peu de sel. — Et qu'en veux-tu faire (ե՞նչ պիտի ընես) ? lui demanda le père. — C'est pour le manger avec la viande que vous allez me donner (ինչ տալու համար), répliqua l'enfant.

Le père s'apercevant alors que le pauvre petit avait été oublié (հոգաւոր չէր), lui donna de la viande sans qu'il en demandât (որ ոչէր . ահա՛նց տալու չըլլաւ , ոչէլէր) :

Վ.ԵՐԶ. ԱՌԱՋԻՆ, ԽԱՍԻՆ



2013

928

«Ազգային գրադարան»



NL0058780

